

ULC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

10/2009

1. ZVÝŠENIE MINIMÁLNEJ MZDY

S účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 sa zmení výška minimálnej mzdy. Jej zvýšenie vyplýva z nariadenia vlády SR č. 441/2009 Z. z., ktoré Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO bližšie predstavíme už v znení ostatnej novely zákona o minimálnej mzde a tiež v prepojení na Zákonník práce, ktorému sa venovalo júnové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

2. NOVELA NOTÁRSKEHO PORIADKU

Zákonom č. 304/2009 Z. z. boli s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2009 v Notárskom poriadku zakotvené viaceré zmeny týkajúce sa vyhotovovania a obsahu notárskych zápisníc, postavenia a činnosti notárov, ich odmeňovania, povinností, zodpovednosti za škodu ako aj disciplinárnej zodpovednosti. Podrobnosti o spomínaných zmenách Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO radi sprostredkujeme a vrátime sa tak k právnej úprave, prípravu ktorej Vám dalo do pozornosti minuloročné aprílové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

3. ZMENY TÝKAJÚCE SA VÝKONU ADVOKÁCIE

Novela zákona o advokácii zaviedla s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2009 nový inštitút autorizácie zmlúv o prevode nehnuteľnosti, s ktorým súvisia aj nové povinnosti advokátov vyplývajúce z novely v spojení s dvoma novými uzneseniami Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory. Zmeny nastali aj v úprave zodpovednosti advokátov a ich odmeňovania. V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vás so všetkými novými úpravami detailne zoznámime a znovu tak otvoríme tému autorizácie zmlúv o prevode nehnuteľnosti z minuloročného aprílového vydania bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

4. KATASTRÁLNY ZÁKON A SPRÁVNE POPLATKY PO NOVELE

Odo dňa 1. septembra 2009 bola zakotvená elektronizácia katastrálneho konania, s ktorou je spojená aj zmena v úprave správnych poplatkov. Novelou boli upravené aj procesné pravidlá týkajúce sa povolenia vkladu do katastra nehnuteľností, náležitosti návrhu na vklad, nahliadanie do zbierky listín, pôsobnosť katastrálnej inšpekcie, či konanie o námietkach. Zmeny katastrálneho zákona spolu s novelou zákona o správnych poplatkoch Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO podrobne priblížime a nadviažeme tak na ostatnú novelu katastrálneho zákona, ktorú Vám predstavilo mimoriadne vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO špeciálne venované zmenám Občianskeho súdneho poriadku.

5. ĎALŠIE ZMENY TÝKAJÚCE SA MINIMÁLNEJ MZDY

Okrem podrobností o novele zákona o minimálnej mzde s prepojením na nové nariadenie vlády SR č. 441/2009 Z. z. Vám v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO prinášame aj informácie o ďalších dvoch novelizáciách, ktoré s inštitútom minimálnej mzdy úzko súvisia. Sú nimi novela zákona o sociálnom poistení a novela zákona o zdravotnom poistení, ktoré Vám dalo do pozornosti už marcové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO, a na základe ktorých dôjde s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 k odpojeniu ekonomických ukazovateľov od minimálnej mzdy ako referenčnej veličiny.

6. VLÁDA SR PRIPRAVUJE - SPÔSOB DEREGULÁCIE CIEN NÁJMOV BYTOV

V bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO Vás oboznámime s koncepciou spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájmu bytov, ktorú na svojom septembrovom zasadnutí schválila vláda SR a nadviažeme tak na úpravu obsiahnutú v Opatrení Ministerstva financií SR č. 02/R/2008, ktorým bolo s účinnosťou odo dňa 1. októbra 2008 zmenené a doplnené Opatrenie Ministerstva financií SR č. 01/R/2008 o regulácii cien nájmu bytov. Tieto zmeny a doplnenia Vám podrobne priblížilo minuloročné októbrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

ZVÝŠENIE MINIMÁLNEJ MZDY

Dňa 1. januára 2010 nadobudne účinnosť nariadenie vlády SR č. 441/2009 Z. z. (ďalej v texte len „nariadenie vlády SR“), na základe ktorého budú zvýšené sumy minimálnej mzdy na rok 2010.

mzdy sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

Zákon o minimálnej mzde stanovuje, že ak mzda zamestnanca za vykonanú prácu nedosiahne v kalendárnom mesiaci sumu minimálnej mzdy, aj keď zamestnanec v mesiaci odpracoval plný pracovný čas ustanovený zamestnávateľom, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi doplatok k minimálnej mzde, ktorý predstavuje rozdiel medzi sumou minimálnej mzdy ustanovenou na príslušný kalendárny rok a dosiahnutou mzdou. Pri výpočte doplatku sa do dosiahnutej mzdy zamestnanca nezahŕňa (1) mzda za prácu nadčas, (2) mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, (3) mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu, (4) mzda za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku a (5) mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce. Do počtu odpracovaných hodín sa nezahŕňajú hodiny práce nadčas a hodiny neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku.

Doplatok

Zamestnávateľ, ktorý pri odmeňovaní zamestnancov postupuje podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Zákonník práce“), môže v kolektívnej zmluve so zástupcami orgánov odborových organizácií dohodnúť vyššiu minimálnu mzdu než ustanovuje nariadenie vlády SR a v prípade, ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia orgánov odborových organizácií, môže tak zamestnávateľ ustanoviť svojím rozhodnutím. Pre členov družstiev, u ktorých je podľa stanov podmienkou členstva aj pracovný vzťah, možno vyššiu minimálnu mzdu ustanoviť uznesením členskej schôdze.

Možnosť dohodnúť vyššiu minimálnu mzdu

V tejto súvislosti si Vám pre úplnosť dovoľujeme dať do pozornosti, že obsah ostatnej novely Zákonníka práce, ktorá bola s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2009 vykonaná prostredníctvom článku II zákona č. 184/2009 Z. z., Vám podrobne sprostredkovalo júnové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

Ostatná novela Zákonníka práce

Suma minimálnej mzdy za odpracovanú hodinu

Výška minimálnej mzdy sa citovaným nariadením vlády SR ustanovuje na 1,768 eura (čo zodpovedá sume 53,26 Sk), pričom do dňa 31. decembra 2009 platí doterajšia suma 1,698 eura (51 Sk) za každú hodinu odpracovanú zamestnancom. Zo znenia zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o minimálnej mzde“) vyplýva, že minimálna mzda za každú odpracovanú hodinu je určená pre zamestnancov, ktorých ustanovený týždenný pracovný čas je 40 hodín. Ak je ustanovený týždenný pracovný čas zamestnanca nižší ako 40 hodín, suma minimálnej mzdy vyjadrená v eurách za každú odpracovanú hodinu sa úmerne zvýši, pričom takto upravená suma sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta. Suma minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom predstavuje 1/174 zo sumy mesačnej minimálnej mzdy, táto sa zaokrúhľuje na tri desatinné miesta.

Zákon o minimálnej mzde tiež určuje, že u domáckych zamestnancov sa za odpracovanú hodinu považuje odvedená hodina práce podľa normy spotreby práce ustanovenej zamestnávateľom.

Suma minimálnej mzdy za mesiac

Nariadením vlády SR sa súčasne ustanovuje výška minimálnej mzdy za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou, a to na sumu 307,70 eura, čo zodpovedá sume 9 269,80 Sk, pričom do dňa 31. decembra 2009 platí doterajšia suma 295,50 eura (8 902 Sk). Na základe zákona o minimálnej mzde platí, že zamestnancovi odmeňovanému mesačnou mzdou, ktorý má dohodnutý kratší týždenný pracovný čas alebo zamestnancovi, ktorý neodpracoval v mesiaci všetky pracovné dni, patrí minimálna mzda vyjadrená v eurách za mesiac v sume zodpovedajúcej odpracovanému času, pričom suma tejto minimálnej

Rozsiahlej novelizácii Zákonníka práce, ktorá bola vykonaná zákonom č. 348/2007 Z. z., bolo venované **samostatné vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál.**

Zverejnenie súm minimálnej mzdy

Zákon o minimálnej mzde neustanovuje konkrétne sumy minimálnej mzdy, tieto je na jeho základe **oprávnená ustanoviť vláda SR**, a to buď po dohode so sociálnymi partnermi postupom podľa § 7 ods. 2 a 4 zákona o minimálnej mzde, ak to nie je možné, tak postupom podľa § 8 ods. 2 zákona o minimálnej mzde. Vláda SR ustanovuje sumy minimálnej mzdy **na základe splnomocňovacieho ustanovenia** obsiahnutého v § 2 ods. 1 zákona o minimálnej mzde, a to **na obdobie odo dňa 1. januára do dňa 31. decembra**, pričom nariadenie vlády SR musí byť zverejnené v Zbierke zákonov SR **najneskôr dňa 1. novembra** kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, na ktorý sa určuje suma minimálnej mzdy. Vláda SR minimálnu mzdu v minulosti určovala vždy k 1. októbru príslušného kalendárneho roka, k zmene tohto termínu došlo **na základe**

predchádzajúcej novely zákona o minimálnej mzde, vykonanej zákonom č. 354/2008 Z. z., obsah ktorého Vám podrobne priblížilo **minuloročné júlové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Do dňa účinnosti nariadenia vlády SR, na základe ktorého budú zvýšené sumy minimálnej mzdy, teda do dňa 31. decembra 2009, platia sumy minimálnej mzdy **ustanovené nariadením vlády SR č. 422/2008 Z. z.**, účinným odo dňa 1. januára 2009. Na základe nariadenia vlády SR č. 422/2008 Z. z. je **do dňa 31. decembra 2009** suma minimálnej mzdy zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou **295,50 eura** (8 902 Sk) a suma minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom **1,698 eura** (51 Sk). S nariadením vlády SR č. 422/2008 Z. z. Vás oboznámilo **minuloročné septembrové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Inštitútu minimálnej mzdy sa týkajú **aj viaceré ďalšie zmeny**, ktoré Vám priblížime **taktiež v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Sumy minimálnej mzdy do konca roku 2009

Ďalšie zmeny

NOVELA NOTÁRSKEHO PORIADKU

Dňa **1. septembra 2009** nadobudol účinnosť zákon č. 304/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „**novela Notárskeho poriadku**“ alebo len „**novela**“).

Predchádzajúci návrh novely

T tejto novele zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**Notársky poriadok**“ alebo len „**zákon**“) predchádzali už **dávnejšie snahy** zakotviť v Notárskom poriadku **úpravy týkajúce sa zmlúv o prevode nehnuteľností**, tieto však v **Národnej rade SR neboli schválené**. Návrhu, ktorý bol dávnejšie v súvislosti s úpravou zmlúv o prevode nehnuteľností predložený Národnej rade SR na prerokovanie, sa venovalo **minuloročné aprílové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Zmeny zakotvené novelou v Notárskom poriadku sú však **v porovnaní s uvedeným návrhom rozsiahlejšie**. Ambíciou novely Notárskeho poriadku bolo spolu s úpravami, ktoré novela zakotvila v zákone č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**zákon o advokácii**“) a v zákone č. 162/1995 Z. z. o katastrálnych a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „**katastrálny zákon**“), vytvoriť **možnosť vybrať si bezpečnejší, jednoduchší a rýchlejší prevod nehnuteľnosti s využitím právnych služieb notára**, ktorý zmluvu o prevode nehnuteľnosti spíše vo forme notárskej zápisnice, **alebo advokáta**, ktorý takúto zmluvu autorizuje, pričom tejto možnosti sa taktiež venujeme **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** v súvislosti s novelou zákona o advokácii. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že vyhotovenie

Ciele novely

zmluvy o prevode nehnuteľnosti vo forme notárskej zápisnice ani autorizácia zmluvy o prevode nehnuteľnosti advokátom **nie sú povinné**.

Novela v Notárskom poriadku zakotvila mnohé významné zmeny, ktoré v už spomínanom návrhu neboli obsiahnuté, tieto Vám **podrobne priblížime v ďalšom texte**.

NOTÁRI A NOTÁRSKY ÚRAD

Zmeny v prvej časti Notárskeho poriadku

V prvej časti Notárskeho poriadku sa novela svojou úpravou dotkla **základných ustanovení** Notárskeho poriadku, v rámci ktorých **rozšírila znenie ustanovení § 2 až § 4** Notárskeho poriadku.

Z ustanovenia **§ 2** Notárskeho poriadku naďalej vyplýva, že notár je štátom určenou osobou vykonávať notársku činnosť a ďalšiu činnosť podľa tohto zákona, pričom vo vzťahu k úlohám notárov **po novom platí, že notári** svojím postavením a svojou činnosťou **dbajú o usporiadanie a istotu** v právnych vzťahoch a o **predchádzanie sporom**. Novela v predmetnom ustanovení **definovala pojem notársky úrad**, tento v zmysle úpravy zakotvenej novelou **predstavuje súbor právomocí** udeľených na dobu neurčitú štátom notárovi ako fyzickej osobe na výkon notárskej činnosti a na ďalšiu činnosť podľa tohto zákona, trvalo spojených so sídlom, do ktorého bol notár vymenovaný.

OSOBITNÁ ČINNOSŤ NOTÁRA

Na základe úpravy zakotvenej novelou v **§ 3 ods. 3** Notárskeho poriadku platí, že ak Notársky poriadok alebo osobitný zákon neustanovuje inak, **notár môže ako svoju osobitnú činnosť vykonávať** nielen funkciu mediátora podľa zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii, ale **po novom aj funkciu rozhodcu** podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

NOTÁR VEREJNÝM ČINITELOM

Rozšírené znenie § 4 Notárskeho poriadku s odkazom na § 128 ods. 1 Trestného zákona po novom ustanovuje, že pri výkone notárskej činnosti má **notár postavenie verejného činiteľa**, pričom

vykonávanie notárskej činnosti je **výkonom verejnej moci**.

ZASTUPOVANIE V KATASTRÁLNOM KONANÍ

Novelou **doplnené znenie § 5** Notárskeho poriadku určuje, že v súvislosti s výkonom notárskej činnosti môže notár fyzickým osobám a právnickým osobám **(1) poskytovať právne rady, (2) spisovať iné listiny, (3) vykonávať správu majetku a zastupovať ich** v súvislosti so správou ich majetku, ak zákon neustanovuje inak a **po novele aj (4) poskytnúť zastupovanie v katastrálnom konaní**.

ÚKONY MIMO KANCELÁRIE

V druhej časti Notárskeho poriadku novela úpravou znenia **§ 11 ods. 4** Notárskeho poriadku reaguje na zmeny skutkových podstát v Trestnom zákone, s ktorými dáva do súladu aj terminológiu predmetného ustanovenia Notárskeho poriadku. **V poznámke pod čiarou k odkazu 2c** sa odkaz na zrušený zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov nahrádza odkazom na v súčasnosti platnú právnu úpravu v tejto oblasti, ktorá je upravená zákonom č. 330/2007 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov.

V druhej časti Notárskeho poriadku bolo ďalej novelou zakotvené **nové ustanovenie § 16 ods. 3** Notárskeho poriadku, ktoré určuje, že ak notár **mimo svojej kancelárie** vykonáva úkon, na ktorom sa okrem žiadateľa zúčastňuje aj iná fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej v texte len „účastník“), je notár **o svojej prítomnosti povinný zrozumiteľne informovať účastníkov najneskôr** pri začatí vykonávania úkonu notárskej činnosti **s výnimkou prípadu**, ak žiadateľ alebo iná osoba zrozumiteľne informovala účastníkov o prítomnosti notára najneskôr pri začatí vykonávania úkonu notárskej činnosti. Vzhľadom na citované novozakotvené znenie § 16 ods. 3 Notárskeho poriadku sa **doterajšie odseky 3 a 4** predmetného ustanovenia označujú **ako odseky 4 a 5**.

Zmeny v druhej časti Notárskeho poriadku

ODMIETNUTIE ÚKONU

Zmeny v štvrtjej časti Notárskeho poriadku

Novela sa svojou úpravou významne dotkla aj **štvrtjej časti** Notárskeho poriadku. **Nové znenie § 36** Notárskeho poriadku, ktoré je systematicky **zaradené medzi všeobecnými ustanoveniami**, po novom **notárom ukladá povinnosť postupovať pri notárskej činnosti s odbornou starostlivosťou**.

Podľa nového znenia § 36 Notárskeho poriadku **sa rozšíril okruh prípadov**, v ktorých je notár povinný odmietnuť vykonať požadovaný úkon, pričom po novele má **notár povinnosť odmietnuť vykonať požadovaný úkon, ak je zjavné, že úkon (1)** odporuje zákonu, pričom pred účinnosťou novely notár v tomto prípade mohol odmietnuť úkon vykonať, nemal teda zákonnú povinnosť vykonanie úkonu odmietnuť, **(2)** obchádza zákon, **(3)** prieči sa dobrým mravom, **alebo (4)** ak vykonanie úkonu osobitný zákon zveril inému orgánu verejnej moci, pričom úpravou obsiahnutou v inom osobitnom zákone je napríklad úprava v § 11 ods. 1 a 9 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov alebo úprava v § 1 ods. 2 a § 6 až 35 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších predpisov.

Novela ďalej v § 36 Notárskeho poriadku zakotvila, že na požiadanie je notár **povinný vydať žiadateľovi písomné potvrdenie o dôvodoch odmietnutia úkonu**.

Po novele **ďalej platí, že notár môže odmietnuť vykonať požadovaný úkon**, ak žiadateľ nezloží primeraný preddavok na odmenu notára a na náhradu jeho hotových výdavkov.

NOTÁRSKE ZÁPISNICE

Nové povinnosti notára

Z nového znenia § 36 Notárskeho poriadku ďalej vyplýva, že **notár môže odmietnuť vyhotoviť notársku zápisnicu, ak mu účastník zmluvy alebo jeho zástupca odmietne poskytnúť súčinnosť potrebnú na vyhotovenie notárskej zápisnice**. V prípade, ak ide o notársku zápisnicu o odplatnom právnom úkone, má **notár po novom povinnosť upozor-**

niť účastníkov zmluvy na platobné podmienky dohodnuté v zmluve a **ďalej povinnosť** v zápisnici uviesť vyhlásenie účastníkov zmluvy o oboznámení sa s týmito podmienkami. Notár je **po novele taktiež povinný** oznámiť účastníkovi zmluvy **výšku poistného krytia a poisťovňu**, v ktorej je poistený pre prípad škody v súvislosti s vyhotovením notárskej zápisnice.

V štvrtjej časti Notárskeho poriadku v rámci úpravy týkajúcej sa notárskych zápisníc novela **doplnila úpravu obsahových náležitostí** notárskych zápisníc. Notárska zápisnica je verejná listina a podľa rozšíreného znenia **§ 47** Notárskeho poriadku platí, že **notárska zápisnica musí obsahovať (1)** miesto, deň, mesiac a rok spísania notárskej zápisnice, **(2)** meno, priezvisko a sídlo notára, **(3)** meno, priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia a trvalé bydlisko účastníkov, ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a tlmočníkov, **(4)** vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony, **(5)** obsah právneho úkonu, **(6)** údaj o tom, že zápisnica bola po prečítaní účastníkmi schválená, **(7)** odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis, **po novele ďalej aj (8)** údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, pričom túto náležitosť **novela doplnila v tom zmysle, aby bol pri nej uvádzaný najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka, po novom ďalej aj (9)** podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a tlmočníkov, **ak však podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, po novele platí, že pripojí iba svoj podpis a novou náležitosťou je (10)** v prípade, ak je účastníkom **právnická osoba, údaj o tom, ako bola preukázaná jej existencia, a oprávnenie v jej mene konať**.

Notárskych zápisníc sa **týka aj prechodné ustanovenie** zakotvené novelou v **§ 100c** Notárskeho poriadku, o ktorom sa zmienime v závere.

Z ustanovenia § 48 ods. 1 Notárskeho poriadku ďalej vyplýva, že ak notár nepozná účastníkov, svedkov úkonu,

Obsahové náležitosti

Zisťovanie totožnosti notárom dôverníkov alebo tlmočníkov osobne, títo musia preukázať svoju totožnosť platným úradným preukazom alebo ich totožnosť musí byť potvrdená dvoma svedkami totožnosti. Podľa novozakotveného ustanovenia **§ 48 ods. 2** Notárskeho poriadku **po novom platí, že ak notár vyhotovuje notársku zápisnicu a napriek postupu podľa predchádzajúcej vety nemá istotu o totožnosti účastníkov úkonu, má povinnosť vykonať ďalšie zisťovanie, najmä vyzvať osoby a ich zástupcov, aby doložili listiny z evidencie dokladov totožnosti, požiadať o vyjadrenie príslušnú obec, vykonať zisťovanie na základe iných listinných dôkazov.** V súvislosti s touto novou úpravou sa objavujú úvahy, že v budúcnosti by notári mali mať aj elektronický prístup do evidencie obyvateľstva. **V spojení s dokladmi totožnosti si Vám dovoľujeme dať do pozornosti, že napríklad § 15 zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov ustanovuje, že Ministerstvo vnútra SR a príslušné úrady vedú evidenciu občianskych preukazov a evidenciu čistopisov občianskych preukazov, pričom na základe § 69c ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov platí, že každý má právo písomne požiadať Policajný zbor o poskytnutie informácie, aké osobné údaje Policajný zbor spracúva o jeho osobe a Policajný zbor je povinný bezplatne žiadateľovi odpovedať v lehote do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti.** Informácie o stratených a odcudzených občianskych preukazoch sú sprístupnené na stránke Ministerstva vnútra SR na **linku:** <http://www.minv.sk/egovinet/StratenyOdcudzenyDoklad>.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti V štvrtej časti Notárskeho poriadku v rámci úpravy týkajúcej sa notárskych zápisníc novela prostredníctvom novozakotveného ustanovenia **§ 48 ods. 2** Notárskeho poriadku ďalej určuje, že ak sa notárovi **nepodarí zistiť skutočnú totožnosť účastníkov a vyhotovenie notárskej zápisnice neodmietne, nemôže sa zbaviť zodpovednosti za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti účastníkov.** V súvislosti s predmetnou úpravou zakotvenou novelou v **§ 48 ods. 2** Notárskeho poriadku sa **doterajší odsek 2** predmetného ustanovenia označuje ako **odsek 3**.

Systematicky samostatne zaradená nová zákonná úprava zodpovednosti notára za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti účastníkov zakotvená novelou v **§ 48 ods. 2** Notárskeho poriadku zdôrazňuje, že v danom prípade ide o **osobitný prípad zodpovednosti za škodu.** Na základe doslovného výkladu tejto novej úpravy je zrejmé, že takto formulovaná a systematicky osobitne zaradená zákonná úprava **zakotvuje absolútnu objektívnu zodpovednosť notára, ktorej sa nemožno zbaviť v žiadnom prípade,** teda možnosť liberácie pri tejto zodpovednosti je vylúčená a z dôvodu, že jej úprava nie je systematicky zaradená v rámci Notárskeho poriadku medzi všeobecné ustanovenia jeho štvrtej časti spolu so všeobecnou úpravou zodpovednosti notárov zakotvenou v **§ 40** Notárskeho poriadku, je **potrebné považovať ju za úpravu špeciálnu, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou,** pre ktorú platia liberáčné dôvody upravené v **§ 40** Notárskeho poriadku, tieto sa však na zodpovednosť za škodu zneužitím totožnosti **nebudú vzťahovať,** čo je zrejmé **aj z porovnania úpravy zodpovednosti za škodu zneužitím totožnosti účastníkov v súvislosti s výkonom advokácie, ktorej sa taktiež venujeme v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.**

Prísnejšiu úpravu zodpovednosti možno odôvodniť aj tým, že notár je verejným činiteľom a vykonávanie notárskej činnosti je výkonom verejnej moci.

LEGALIZÁCIA

Legalizáciou notár alebo ním poverený zamestnanec osvedčuje, že osoba, ktorej podpis má byť osvedčený v jeho prítomnosti, listinu vlastnoručne podpísala alebo podpis na listine uznala pred ním za vlastný, pričom **pre zistenie totožnosti tejto osoby platí § 48** Notárskeho poriadku. Osvedčenie pravosti podpisu sa vyznačí na listine vo forme osvedčovacej doložky. Obdobne ako pri obsahových náležitostiach notárskych zápisníc **aj pri obsahových náležitostiach osvedčovacej doložky** náležitosť zakotvenú v **§ 58 ods. 2 písm. c)** Notárskeho poriadku, ktorou je údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť

účastníkov a svedkov, **novela doplnila v tom zmysle, aby bol pri nej uvádzaný najmä** druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka.

ZBAVENIE MLČANLIVOSTI

Ďalšou zmenou v štvrtej časti Notárskeho poriadku je úprava vykonaná v § 39 ods. 2 písm. b) Notárskeho poriadku, prostredníctvom ktorej **novela rozšírila okruh prípadov**, v ktorých môže **minister spravodlivosti SR zbaviť notára povinnosti zachovávať mlčanlivosť** na účely trestného konania. Po novele tak môže urobiť vo veciach podľa § 3 ods. 1 písm. a) až d) Notárskeho poriadku, teda **naďalej vo veciach (1)** spisovania a vydávania listín o právnych úkonoch, **(2)** osvedčovania právne významných skutočností a **po novom aj vo veciach (3)** notárskych úschov a **(4)** úkonov vo veciach notárskych centrálnych registrov.

ZODPOVEDNOSŤ NOTÁRA ZA ŠKODU

V rámci **všeobecných ustanovení štvrtej časti** Notárskeho poriadku je obsiahnutá úprava zodpovednosti notárov, táto je zakotvená v § 40 Notárskeho poriadku, ktorého znenie novela **upravila v jeho odseku 3** a súčasne **rozšírila o nový odsek 4**.

Zodpovednosť štátu

Z § 40 Notárskeho poriadku **naďalej vyplýva**, že ak zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov neustanovuje inak, notár zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa Notárskeho poriadku, pričom spoločníci zodpovedajú za škodu spôsobenú ich zamestnancami spoločne a nerozdielne. Z dôvodu, že notárska činnosť je výkonom verejnej moci, a za tú zodpovedá štát, vo vzťahu k činnosti notárov je **prioritne daná zodpovednosť štátu upravená osobitným predpisom**, ktorým je zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov.

Novela sa dotkla aj všeobecnej úpravy zodpovednosti notárov **zakotvenej**

v § 40 Notárskeho poriadku, v ktorého odsekoch 3 a 4 sú vymedzené liberačné dôvody, na základe ktorých sa notár môže zbaviť zodpovednosti za škodu. Podľa upraveného **§ 40 ods. 3** Notárskeho poriadku **po novom platí, že ak Notársky poriadok neustanovuje inak**, notár sa zbaví zodpovednosti podľa predchádzajúceho odseku, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho objektívne možno požadovať. Úprava vykonaná novelou § 40 ods. 3 Notárskeho poriadku **súvisí s novozakotvenou zodpovednosťou** za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti **podľa § 48 ods. 2** Notárskeho poriadku, o ktorej sme sa už zmienili. Z **novozakotveného § 40 ods. 4** Notárskeho poriadku po novom vyplýva, že **notár sa zbaví zodpovednosti** podľa predchádzajúceho odseku, ak preukáže, že poškodená osoba vedela o skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody.

NOTÁRSKY CENTRÁLNY REGISTER LISTÍN

Posledná zmena v štvrtej časti Notárskeho poriadku súvisí s ukladaním rozsudkov o zbavení spôsobilosti na právne úkony a o obmedzení spôsobilosti na právne úkony. V tejto súvislosti **novela doplnila znenie § 73k ods. 1** Notárskeho poriadku, z ktorého **po novom vyplýva**, že Notárska komora SR vedie Notársky centrálny register listín (ďalej v texte len „register listín“), ktorý obsahuje **súdne listiny, ak tak ustanovuje osobitný zákon**, notárske zápisnice spísané notárom a iné listiny ukladané do registra listín na žiadosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

DISCIPLINÁRNA ZODPOVEDNOSŤ

V **šiestej časti** Notárskeho poriadku upravujúcej dohľad nad činnosťou notárov a výkon disciplinárnej právomoci **novela v § 92 Notárskeho poriadku predĺžila doterajšiu subjektívnu trojmesačnú lehotu a objektívnu jednoročnú lehotu**. Zo znenia § 92 Notárskeho poriadku **po novom vyplýva, že návrh na začatie disciplinárneho konania môže podať minister spravodlivosti SR, predseda krajského súdu a prezident Notárskej komory SR do jedného roka**

Liberačné dôvody

Zmeny v šiestej časti Notárskeho poriadku

(predtým do troch mesiacov) odo dňa, keď sa dozvedel o disciplinárnom previnení, **najneskôr do troch rokov** (predtým do jedného roka) odo dňa, keď k nemu došlo, pričom notár si môže v disciplinárnom konaní zvoliť obhajcu. Dĺžka subjektívnej a objektívnej lehoty vzťahujúca sa na disciplinárne stíhanie notárov je **po novele zhodná s lehotami**, ktoré platia pre možnosť disciplinárneho postihu súdnych exekútorov, ktorí majú taktiež postavenie verejného činiteľa a výkon činnosti ktorých sa rovnako ako pri notároch považuje za výkon verejnej moci.

že za činnosť podľa Notárskeho poriadku patrí notárovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času, ktoré tvoria príjem notára. Notár je **povinný informovať osobu**, ktorej poskytuje právnu službu, **o jeho odmene ešte pred začatím** úkonu právnej služby, **inak mu odmena nepatrí s výnimkou prípadu**, ak je potrebné úkon právnej služby vykonať bezodkladne. Podľa § 95 Notárskeho poriadku naďalej platí, že notár môže požadovať primeraný preddavok na odmenu a na náhradu hotových výdavkov. Výšku odmeny notára a spôsob jej určenia ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

Zmeny v siedmej časti Notárskeho poriadku

Lehota na odoslanie rozhodnutia

Ustanovenie § 93 Notárskeho poriadku **novela rozšírila o nový odsek 2**, ktorý určuje, že rozhodnutie o disciplinárnom opatrení je **disciplinárna komisia povinná odoslať v lehote 30 dní odo dňa** vydania rozhodnutia, pričom **doterajší odsek 2** predmetného ustanovenia sa označuje ako odsek 3.

ODMENA NOTÁRA

Novela priniesla zmeny aj v **siedmej časti** Notárskeho poriadku, ktorá upravuje odmeňovanie notárov. Z § 95 Notárskeho poriadku **po novele** vyplýva,

INTERTEMPORÁLNE USTANOVENIE

Z prechodného ustanovenia k úpravám účinným odo dňa 1. septembra 2009 obsiahnutom po novele v § 100c Notárskeho poriadku vyplýva, že **na notárske zápisnice vyhotovené do dňa 31. augusta 2009**, teda pred nadobudnutím účinnosti novely, sa vzťahujú ustanovenia Notárskeho poriadku v znení účinnom do dňa 31. augusta 2009, teda **v znení účinnom do novely**.

ZMENY TÝKAJÚCE SA VÝKONU ADVOKÁCIE

Dňa 1. septembra 2009 nadobudla účinnosť novela zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o advokácii“ alebo len „zákon“). Novela zákona o advokácii bola **vykonaná článkom II zákona č. 304/2009 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (predmetnú časť citovaného zákona označujeme ďalej v texte len „novela zákona o advokácii“ alebo len „novela“).

NOVELA ZÁKONA O ADVOKACII

V zákone o advokácii zakotvila novela **nový inštitút autorizácie zmlúv** o pre-

vode nehnuteľnosti advokátmi, s ktorým je spojená aj **nová úprava zodpovednosti** advokátov. Ďalšie zmeny novela priniesla **v oblasti odmeňovania advokátov**, v rámci ktorej zaviedla aj **novú informačnú povinnosť** advokátov voči klientom, novela sa dotkla tiež úpravy **disciplinárnej zodpovednosti** obsiahnutej v zákone o advokácii, vymedzila **pojmem odborná starostlivosť advokáta** a v spojení s ňou upravuje i dôsledky pre **prípady poskytnutia nekvalitnej právnej služby**.

Úvahy a návrhy zakotviť do zákona o advokácii inštitút autorizácie zmlúv o prevode nehnuteľnosti advokátmi a s tým spojenú novú úpravu ich zodpovednosti sa objavili **už dávnejšie**. Do Národnej rady SR bol na prerokovanie

Predmet novelizácie

ešte v minulom roku predložený návrh zákona, ktorým mala byť vykonaná novelizácia zákona o advokácii, tento však **nebol schválený**. Na obsah tohto návrhu Vašu pozornosť upriamilo minuloročné aprílové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

V porovnaní s vyššie spomínaným návrhom sú zmeny, ktoré do zákona o advokácii zakotvila ostatná novela, **rozsiahlejšie**. Obsah a dôsledky týchto zmien Vám **podrobne priblížime v ďalšom texte**.

Ciele novely Novela zákona o advokácii spolu s úpravami, ktoré zakotvila v zákone č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „katastrálny zákon“), zaviedla **nový inštitút autorizácie zmlúv** o prevode nehnuteľnosti advokátmi, ktorého zmyslom je posilniť právnú istotu účastníkov tejto zmluvy. Predstavuje **možnosť vybrať si bezpečnejší, jednoduchší a rýchlejší** prevod nehnuteľnosti s využitím právnych služieb advokáta, ktorý zmluvu o prevode nehnuteľnosti autorizuje.

Výhodou autorizovanej zmluvy o prevode nehnuteľnosti je zbavenie povinnosti účastníkov osvedčovať na nej svoje podpisy, pričom v prípade, ak bola zmluva o prevode nehnuteľnosti autorizovaná advokátom, nie je v rozpore s katastrálnym operátom a sú splnené procesné podmienky na povolenie vkladu, správa katastra rozhodne o návrhu na povolenie vkladu v kratšej lehote, a to v lehote do 20 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad. Uvedená lehota sa vzťahuje aj na zmluvy o prevode nehnuteľnosti vyhotovené vo forme notárskej zápisnice, tejto možnosti sa taktiež venujeme **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** v súvislosti s novelou zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „Notársky poriadok“). Na druhej strane je pre úplnosť potrebné uviesť, že autorizácia zmluvy o prevode nehnuteľnosti advokátom ani vyhotovenie zmluvy o prevode nehnuteľnosti vo forme no-

társkej zápisnice **nie sú povinné**. Absencia autorizačnej doložky **nespôsobuje neplatnosť** zmluvy. V prípade, ak advokát poskytne právnu službu pri prevode nehnuteľnosti, avšak nebude zmluvu autorizovať, **nedosiahnu sa účinky predpokladané** novelou katastrálneho zákona, ktorej sa taktiež venujeme **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

Všeobecné ustanovenia obsiahnuté v prvej časti zákona o advokácii novela rozšírila o **nové ustanovenia § 1a a § 1b**, prostredníctvom ktorých bol zakotvený **nový inštitút autorizácie zmlúv** o prevode nehnuteľnosti, táto je **definovaná ako** spísanie zmluvy o prevode nehnuteľnosti, zistenie totožnosti účastníkov tejto zmluvy a ich zástupcov, posúdenie, či zmluva neodporuje zákonu, neobchádza zákon, neprieči sa dobrým mravom, a posúdenie, či uzavretím zmluvy nedôjde ku skutočnosti zakladajúcej vznik škody (ďalej v texte len „autorizácia zmluvy“ alebo len „autorizácia“). V zmysle novely je **autorizáciu zmluvy advokát povinný potvrdiť v doložke o autorizácii** (autorizačnej doložke), **táto musí obsahovať (1)** vyhlásenie advokáta, že zmluvu autorizoval podľa § 1a ods. 1 zákona o advokácii v znení novely, **(2)** údaj o počte listov zmluvy, **(3)** miesto a dátum autorizácie zmluvy, teda vydania doložky o autorizácii, **(4)** meno, priezvisko a podpis autorizujúceho advokáta **a (5)** odtlačok pečiatky advokáta, v ktorej je uvedené meno advokáta, adresa advokátskej kancelárie a číslo zápisu v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory (ďalej v texte len „SAK“). **Vzor doložky** o autorizácii je uvedený **v prílohe č. 3** k zákonu o advokácii v znení novely, ku ktorej si Vám dovoľujeme dať do pozornosti **chybu v číselnom označení novely** (vo vzore doložky má byť správne predmetná novela označená ako zákon č. 304/2009 Z. z.). Predmetná chyba bola odstránená **Redakčným oznámením o oprave chyby** zverejneným v Zbierke zákonov SR **na strane 3358 v čiastke č. 157 z roku 2009**.

Z novej úpravy inštitútu autorizácie zmlúv o prevode nehnuteľnosti **nie je zrejmé**, aký počet vyhotovení zmluvy o prevode nehnuteľnosti má advokát

Autorizácia zmlúv o prevode nehnuteľnosti advokátom

povinnosť autorizovať. Novela v súvislosti s autorizáciou **neupravuje ani situáciu**, ktorý z advokátov by mal autorizáciu vykonať, ak je každá zo zmluvných strán zastúpená advokátom.

Povinnosť advokáta pri odplatnej zmluve o prevode nehnuteľnosti

V prípade, ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti **za odplatu, advokát má po novele povinnosť upozorniť** účastníkov zmluvy **na platobné podmienky kúpnej ceny** dohodnuté v zmluve a v zmluve **uviesť vyhlásenie účastníkov** zmluvy o oboznámení sa s týmito podmienkami. **Advokát je po novom povinný oznámiť** účastníkovi zmluvy o prevode nehnuteľnosti aj **výšku poistného krytia a poisťovňu**, v ktorej je poistený pre prípad škody v súvislosti s autorizáciou zmluvy o prevode nehnuteľnosti.

Zisťovanie totožnosti advokátom

Ak advokát nepozná účastníkov, prípadne ich zástupcov, títo svoju totožnosť musia preukázať platným dokladom totožnosti alebo ich totožnosť musí byť potvrdená dvoma svedkami totožnosti. Advokát musí zistiť totožnosť na strane všetkých účastníkov zmluvy o prevode nehnuteľnosti. **Ak advokát napriek postupu podľa predchádzajúcej vety nemá istotu o totožnosti osôb, v zmysle novely má povinnosť vykonať ďalšie zisťovanie, predovšetkým vyzvať osoby a ich zástupcov, aby doložili listiny z evidencie dokladov totožnosti, zistiť totožnosť prostredníctvom ďalších svedkov, o ktorých totožnosti nemá žiadne pochybnosti, požiadať o vyjadrenie príslušnú obec, vykonať zisťovanie na základe iných listinných dôkazov.** V spojení s dokladmi totožnosti si Vám dovoľujeme dať do pozornosti zisťovanie totožnosti notárom, ktorému sa taktiež venujeme **v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO** v súvislosti s novelou Notárskeho poriadku.

Objektívna zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti

Ak sa advokátovi ani napriek ďalšiemu zisťovaniu **nepodarí zistiť skutočnú totožnosť účastníkov a právnu službu neodmietne, nemôže sa zbaviť zodpovednosti za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti s výnimkou prípadu, ak preukáže, že poškodený účastník zmluvy vedel o skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody.** Touto **novou úpravou obšiahnutou v § 1b ods. 3** zákona o advokácii

teda novela zakotvila objektívnu zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú zneužitím totožnosti **spolu s možnosťou liberácie v jedinom prípade**, a to vtedy, ak advokát preukáže, že poškodený účastník zmluvy vedel o skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody.

Podľa § 26 ods. 1 zákona o advokácii platí, že **advokát zodpovedá klientovi za škodu**, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie, pričom zodpovednosť advokáta sa vzťahuje aj na škodu spôsobenú jeho koncipientom alebo jeho zamestnancom, ak advokát vykonáva advokáciu ako spoločník spoločnosti podľa tohto zákona, povinnosť podľa tohto ustanovenia sa vzťahuje iba na túto spoločnosť.

Zodpovednosť advokáta za škodu

V súvislosti s novozakotvenou objektívnou zodpovednosťou advokáta za škodu spôsobenú zneužitím dokladov (totožnosti), o ktorej sme sa už zmienili vyššie, **novela upravila znenie § 26 ods. 4** zákona o advokácii, na základe ktorého **po novom platí, že ak zákon o advokácii neustanovuje inak** (iná úprava je v prípade objektívnej zodpovednosti zakotvenej po novele v § 1b ods. 3 zákona o advokácii), advokát sa zbaví zodpovednosti podľa predchádzajúceho odseku, ak preukáže, že škode nemožno zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho žiadať.

V prípade, ak účastník zmluvy o prevode nehnuteľnosti požiada v spojení s autorizáciou o uskutočnenie podania na správu katastra, **advokát má po novele povinnosť** na základe písomného plnomocenstva účastníka **toto podanie vyhotoviť a zabezpečiť** jeho doručenie správe katastra vrátane príslušných listín o úkone. Ak zmluva o prevode nehnuteľnosti bola autorizovaná advokátom, nie je v rozpore s katastrálnym operátom a sú splnené procesné podmienky na povolenie vkladu, **správa katastra rozhodne o návrhu** na povolenie vkladu v lehote **do 20 dní** odo dňa doručenia návrhu na vklad.

Podanie na správu katastra

Zákon o advokácii v § 18 ustanovuje, že advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho po-

Odborná starostlivosť

kyňmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný, o čom je advokát povinný klienta vhodným spôsobom poučiť. Z § 18 ods. 2 zákona o advokácii ďalej po novom vyplýva, že pri výkone advokácie je advokát povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, tou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné, pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Advokát má naďalej povinnosť postupovať pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu a v záujme toho je povinný dodržiavať pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá určené predpismi SAK.

Informovanie o výške odmeny

Novou úpravou, ktorú novela zakotvila v § 18 ods. 4 zákona o advokácii, sa advokátom ukladá ďalšia nová povinnosť, a to povinnosť advokáta v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu, inak mu odmena nepatrí. Advokát je teda povinný informovať klienta o výške odmeny za každý jednotlivý úkon právnej služby, pričom súčasťou tejto jeho povinnosti je aj presné vymedzenie konkrétneho úkonu. V prípade, že si advokát svoju informačnú povinnosť vo vzťahu ku klientovi nesplní, nevznikne mu právo na odmenu len za ten jednotlivý úkon, ktorého sa nesplnenie informačnej povinnosti podľa § 18 ods. 4 zákona o advokácii týkalo, čo možno vyvodiť aj z gramatického výkladu znenia predmetného ustanovenia, v ktorom novela používa pojem „úkon“ výhradne v jednotnom čísle.

Spotrebiteľ právnej služby

Pojem „spotrebiteľ právnej služby“ sa doteraz v zákone o advokácii ani v inom právnom predpise nevyskytoval. Extenzívny výklad uvedeného pojmu by mohol navodzovať dojem, že za spotrebiteľa právnej služby je potrebné považovať každú osobu, ktorá právnú službu spotrebúva, a keďže právnú službu spotrebúva každý jej

príjemca, takto chápaný výklad by v konečnom dôsledku zodpovedal pojmu „klient“. Je však nesporné, že pojem „klient“ novela používa ako pojem širší. Z uvedených dôvodov je preto pri výklade pojmu „spotrebiteľ právnej služby“ potrebné prihliadnuť na vymedzenie pojmu „spotrebiteľ“ v iných právnych predpisoch v spojení s existujúcou judikatúrou Súdneho dvora Európskych spoločenstiev. V zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) sa pod pojmom „spotrebiteľ“ rozumie výhradne len fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov vyplýva, že za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti. Z existujúcej judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev je potrebné poukázať predovšetkým na dve rozhodnutia, a to na (1) rozsudok zo dňa 20. januára 2005 vo veci C-464/01, Johann Gruber v. Bay Wa AG, zaoberajúci sa problematikou rozlišovania medzi spotrebiteľom a podnikateľom a (2) rozsudok zo dňa 22. novembra 2001 v spojených veciach C-541/99 a C-542/99 - Cape Snc v. Idealservice Srl, C-541/99 a Idealservice MN RE Sas v. OMAI Srl, C-542/99 zaoberajúci sa výkladom článku 2 písm. b) smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na účely ktorej sa spotrebiteľom rozumie akákoľvek fyzická osoba, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jej obchodom, podnikaniu alebo povolaniu, pričom citované rozhodnutie súčasne jednoznačne formuluje záver, že pojem spotrebiteľ definovaný v článku 2 písm. b) smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa musí vykladať tak, že sa vzťahuje len na fyzické osoby, teda aj napriek existencii už spomínaného ustanovenia § 2 písm. a) zá-

kona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Z citovaného rozhodnutia v spojených veciach C-541/99 a C-542/99 vyplýva, že **iná ako fyzická osoba**, ktorá uzatvára zmluvu s predávajúcim alebo poskytovateľom služieb, **nemôže byť považovaná za spotrebiteľa**. Pri jednotlivých prijímateľoch právnej služby je teda potrebné rozlišovať novelou vytvorenú výkladovú hranicu medzi pojmom „klient“ a pojmom „spotrebiteľ právnej služby“, pri hľadaní ktorej by malo byť **rozhodujúce, či** vo veci, v ktorej je klient zastupovaný advokátom, prevláda súkromný alebo podnikateľský účel, teda či **klient právnu službu spotrebúva výhradne na podnikateľský účel** (ako je tomu napríklad v prípade zastupovania obchodných spoločností) **alebo čiastočne na podnikateľský účel a čiastočne na účel**, ktorý nie je súčasťou jeho obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (teda klient koná na účely, ktoré nespádajú do rámca jeho obchodnej alebo výrobnnej činnosti alebo povolania), pričom v týchto prípadoch bude mať **klient právo dovoľávať sa „výhod“ zakotvených** novelou a vyplývajúcich z úprav na ochranu spotrebiteľa **len v prípade**, že podnikateľský účel je do takej miery okrajový, že má v celkovom kontexte predmetného plnenia len zanedbateľný význam, je teda len nevýznamný a prevažuje nepodnikateľský aspekt, nakoľko **klient bude mať status spotrebiteľa právnej služby**. Status spotrebiteľa právnej služby má teda aj klient, ktorý síce je podnikateľom - fyzickou osobou, avšak predmetom poskytovanej právnej služby nie sú vzťahy vzťahujúce sa k jeho obchodu či podnikaniu, resp. sú, no k celkovému účelu (predmetu) poskytovanej právnej služby sú tieto zastúpené len v nepatrnom rozsahu.

V tomto smere je **potrebné prihliadať aj na špecifiká**, ktoré pri vyššie popísanom posudzovaní treba brať na zreteľ, ak budú právne služby poskytované napríklad nadáciám a združeniam v tzv. treťom sektore, spoločenstvám vlastníkov bytov a podobne, nakoľko v budúcnosti **nemožno vylúčiť tendencie priznávať ochranu**, akú požívajú spotrebiteľia, aj **niektorým právnickým**

osobám, avšak bez toho, aby sa označovali za spotrebiteľov.

Výnimku z povinnosti advokáta informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu predstavuje časová tieseň, teda prípad, **ak je potrebné úkon právnej služby vykonať bezodkladne**.

Nové ustanovenie § 18 ods. 5 zákona o advokácii určuje, že **odmena advokátovi nepatrí za tie úkony**, pri ktorých nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Z takto formulovanej zákonnej úpravy je zrejmé, že znenie § 18 ods. 5 zákona o advokácii je **všeobecným ustanovením vzťahujúcim sa na všetky prípady** poskytovania právnej služby, teda nielen na právne zastupovanie na základe plnomocenstva, ale napríklad aj len na právne konzultácie. Aplikáciu § 18 ods. 5 zákona o advokácii **nemožno zúžiť** len na odmenu za zastupovanie v súdnom konaní, k čomu by mohlo navádzať novelou zakotvené nové ustanovenie § 24 ods. 6 zákona o advokácii vrátane dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu. Z už spomínanej úpravy zakotvenej novelou v § 18 ods. 4 zákona o advokácii vyplýva, že **odmena advokátovi nepatrí za tie úkony**, pri ktorých si nesplnil povinnosť informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu. S prihliadnutím na uvedené je možné konštatovať, že pokiaľ advokát komunikoval s klientom, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o určitom úkone a v rámci tejto komunikácie si nesplnil informačnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 18 ods. 4 zákona o advokácii, jeho neskoršie poukazovanie na to, že pri bezprostrednej realizácii úkonu právnej služby sa jednalo o bezodkladný úkon (napríklad pre hrozbu márneho uplynutia lehoty), by neobstálo.

Odmeny advokáta sa týka aj ďalšia úprava vykonaná novelou, ktorá zákon o advokácii rozšírila o **nové ustanovenie § 24 ods. 6**, na základe ktorého platí, že **advokát nemôže požadovať ani prijať odmenu** od klienta za právne služby v konaní pred súdom, ak podľa

Odmena advokáta

rozhodnutia súdu **nebola priznaná náhrada trov konania klientovi z dôvodu**, že služby neboli poskytnuté s odbornou starostlivosťou, pričom v prípade, **ak bola z tohto dôvodu rozhodnutím súdu náhrada trov znížená**, nemôže advokát požadovať a prijať odmenu od klienta za právne služby v rozsahu takéhoto zníženia. Uvedené **platí aj v prípade, ak advokát** nevykonal úkon potrebný k priznaniu náhrady trov konania. Z konštrukcie nového ustanovenia § 24 ods. 6 zákona o advokácii v spojení s obsahom dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu je zrejmé, že **novela sa zameriava predovšetkým na sporové občianskoprávne konania**.

upravila jej definovanie na účely zákona o advokácii. Úpravou v **§ 3 ods. 3** zákona o advokácii novela reagovala na zmeny skutkových podstát v Trestnom zákone, s ktorými dáva do súladu aj terminológiu predmetného ustanovenia zákona o advokácii. **V poznámke pod čiarou k odkazu 7** novela nahradila doterajší odkaz na zrušený zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov odkazom na v súčasnosti platnú právnu úpravu v tejto oblasti, tou je zákon č. 330/2007 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov.

Ďalšie úpravy
po novele

Rozšírenie znenia § 8 zákona o advokácii o **nový odsek 3** umožňuje SAK návrh predsedu Revíznej komisie SAK **pozastaviť výkon advokácie tomu advokátovi**, proti ktorému bol podaný návrh na začatie disciplinárneho konania, a to až do právoplatného skončenia veci. Disciplinárne konanie sa tak závažnosťou možných dôsledkov pre dotknutého advokáta dostalo **po novele na úroveň** trestného stíhania advokáta pre trestný čin.

Nová úprava včlenená do § 11 zákona o advokácii po novele výslovne určuje, že proti rozhodnutiu SAK o pozastavení výkonu advokácie a o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov **nie je prípustný opravný prostriedok**. Naďalej platí, že rozhodnutie SAK o nezapísaní fyzickej osoby do zoznamu advokátov, o pozastavení výkonu advokácie advokátovi a o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov okrem vyčiarknutia podľa § 7 ods. 1 písm. e) zákona o advokácii **musí byť odôvodnené a je preskúmateľné súdom**.

Rozšírenie § 71 ods. 2 zákona o advokácii o **nové písmeno k)** po novele **umožňuje predsedníctvu SAK vydávať záväzné potvrdenie** o forme výkonu advokácie podľa § 12 tohto zákona a o skutočnosti, či advokát je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu.

Z prechodného ustanovenia k úpravám účinným odo dňa 1. septembra 2009 obšíhnutom po novele v **§ 82a** zákona o advokácii vyplýva, že **na zmluvy o prevode nehnuteľností spísané advokátom**

Intertemporálne
ustanovenie

Advokáti a Centrum právnej pomoci

V súvislosti s osobitnou právnou úpravou odmeňovania advokáta Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi“) **novela upravila ustanovenie § 25** zákona o advokácii, ktorý po novom určuje, že **ak osobitný zákon**, teda zákon o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, **neustanovuje inak, odmenu** advokátovi ustanovenému alebo určenému z úradnej moci **uhradí štát**.

Poskytovania právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi sa týka aj **úprava znenia § 87 ods. 2** zákona o advokácii, ktoré **po novele ustanovuje**, že SAK vedie zoznam advokátov, ktorých môže Centrum právnej pomoci určiť **alebo súd ustanoviť** na poskytovanie právnej pomoci podľa osobitného predpisu, teda podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. SAK zapíše alebo vyčiarkne advokáta z tohto zoznamu na jeho žiadosť. SAK zasiela pravidelne tento zoznam Ministerstvu spravodlivosti SR a Centru právnej pomoci. Ustanovovanie advokátov súdom podľa § 30 Občianskeho súdneho poriadku (zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) doterajšia právna úprava neupravovala.

Pri podmienkach pre zápis do zoznamu advokátov zo strany SAK **novela v súvislosti s podmienkou bezúhonnosti**

do dňa 31. augusta 2009, teda spísané pred nadobudnutím účinnosti novely, sa vzťahujú ustanovenia zákona o advokácii v znení účinnom do dňa 31. augusta 2009, teda **v znení účinnom do novely**.

UZNESENIE O AUTORIZÁCIÍ

Dňa 1. septembra 2009 nadobudlo účinnosť Uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 3/13/2009 zo dňa 7. augusta 2009, ktorým sa stanovujú podrobnosti o povinnostiach advokáta pri autorizácii, o vedení evidencie o autorizácii a Knihe o autorizácii, **v znení Uznesenia** Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 4/13/2009 zo dňa 4. septembra 2009 (ďalej v texte len „uznesenie o autorizácii“).

Predmet úpravy Uznesenie o autorizácii **upravuje podrobnosti a pravidlá** autorizácie zmlúv o prevode nehnuteľnosti podľa novely zákona o advokácii, ustanovuje napríklad spôsoby vyhotovenia autorizačnej doložky, náležitosti pečiatky advokáta na účely autorizácie, či podrobnosti týkajúce sa zisťovania totožnosti konajúcej osoby. **Advokátom** vyplýva z uznesenia o autorizácii **povinnosť** vykonať autorizáciu zmluvy v súlade s novelou a uznesením o autorizácii, pričom nesplnenie povinnosti sa podľa uznesenia o autorizácii považuje za **disciplinárne previnenie advokáta**.

Podľa uznesenia o autorizácii advokát autorizuje zmluvu **iba na žiadosť konajúcej osoby**. Autorizáciu vykonáva advokát **osobne**. Zastúpenie advokáta inou osobou **nie je prípustné**. Ak advokát vykonáva advokáciu vo forme obchodnej spoločnosti, vykonáva autorizáciu v mene a na účet obchodnej spoločnosti.

Uznesenie o autorizácii **advokátovi ukladá zisťovať údaje o totožnosti** konajúcej osoby z jej občianskeho preukazu, cestovného pasu alebo iného platného úradného dokladu, ktorý **obsahuje zobrazenie tváre** konajúcej osoby, pričom konajúca osoba **svoj súhlas** so zisťovaním a uchovávaním osobných údajov vyjadrí svojím **podpisom v Knihe o autorizácii**.

Advokát je povinný **zapísať každú autorizáciu do Knihy o autorizácii**, ktorú vydáva SAK na základe písomnej žiadosti advokáta, obsahujúcej overený podpisový vzor advokáta. Advokát je povinný prideliť každej autorizácii každej konajúcej osoby samostatné poradové číslo v Knihe o autorizácii, a to aj v prípade, že listinu podpísalo viac konajúcich osôb.

Autorizáciou advokát **nemôže nahradiť osvedčenie podpisu** na plnomocenstve konajúcej osoby. **Advokát nevykoná autorizáciu** na listine, ktorú nevyhotovil, na listine, ktorá neobsahuje žiadny text a na listine, ktorá je napísaná v inom ako slovenskom alebo českom jazyku, ak súčasne nie je predložená v úradne overenom preklade do štátneho jazyka, **výnimkou je prípad**, ak advokát ovláda jazyk, v ktorom je listina napísaná.

Autorizáciu advokát **potvrdí v doložke o autorizácii** (autorizačnej doložke), o náležitostiach ktorej sme sa už zmienili v predchádzajúcom texte.

V prípade, ak sa listina o zmluve skladá z niekoľkých listov papiera, z uznesenia o autorizácii **po jeho zmene vyplýva advokátovi povinnosť** vytvoriť technickú jednotu zmluvy o prevode nehnuteľnosti **skôr, než zmluvu podpíšu** konajúce zmluvné strany, pričom technickou jednotou zmluvy o prevode nehnuteľnosti je **pevné spojenie jednotlivých listín zmluvy** o prevode nehnuteľnosti **vrátane jej nedielných príloh a geometrického plánu**, ktorým má dôjsť k rozdeleniu nehnuteľnosti. Uznesenie o autorizácii v súvislosti s touto povinnosťou odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. októbra 2006, sp. zn.: 3 SŽ-o-KS 55/2006.

Uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 3/13/2009 zo dňa 7. augusta 2009 bolo zverejnené **vo Vestníku SAK v čiastke č. 19**, ktorá bola uverejnená dňa 1. septembra 2009. Uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 4/13/2009 zo dňa 4. septembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa Uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 3/13/2009 zo dňa 7. augusta 2009,

Kniha o autorizácii

Technická jednotu zmluvy

Zmeny v uznesení o autorizácii

ktorým sa stanovujú podrobnosti o povinnostiach advokáta pri autorizácii, o vedení evidencie o autorizácii a Knihe o autorizácii, bolo zverejnené vo Vestníku SAK v čiastke č. 20, ktorá bola uverejnená dňa 24. októbra 2009, pričom od tohto dňa, teda **odo dňa 24. októbra 2009, nadobudli účinnosť** aj zmeny a doplnenia týkajúce sa článkov 8 až 11 uznesenia o autorizácii.

PREDCHÁDZAJÚCA NOVELA ZÁKONA O ADVOKÁCII

Pre úplnosť si dovoľujeme dať Vám do pozornosti, že predchádzajúca novela zákona o advokácii bola **s účinnosťou odo dňa 1. decembra 2008** vykonaná prostredníctvom **článku IV zákona č. 451/2008 Z. z.**, ktorým sa mení

a dopĺňa zákon č. 480/2002 Z. z. o azyľe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „predchádzajúca novela zákona o advokácii“ alebo len „predchádzajúca novela“).

Predchádzajúca novela **rozšírila ustanovenie § 87** zákona o advokácii o **nový odsek 3**, na základe ktorého SAK vedie zoznam advokátov, ktorých môže Centrum právnej pomoci určiť na poskytovanie právnej pomoci v azyľových veciach podľa osobitného predpisu, teda podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. SAK zapíše alebo vyčiarkne advokáta z tohto zoznamu na jeho žiadosť. Tento zoznam SAK pravidelne zasiela Ministerstvu spravodlivosti SR a Centru právnej pomoci.

Právna pomoc
v azyľových veciach

KATASTRÁLNY ZÁKON A SPRÁVNE POPLATKY PO NOVELE

Dňa 1. septembra 2009 nadobudla účinnosť novela zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „katastrálny zákon“ alebo len „zákon“). Novela katastrálneho zákona bola vykonaná **článkom III zákona č. 304/2009 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (predmetnú časť citovaného zákona označujeme ďalej v texte len „novela katastrálneho zákona“ alebo len „novela“). S novelou katastrálneho zákona je spojená aj **novelizácia zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch** v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o správnych poplatkoch“), ktorá bola vykonaná **s rovnakou účinnosťou**, teda s účinnosťou odo dňa 1. septembra 2009 **článkom IV zákona č. 304/2009 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (predmetnú

časť citovaného zákona označujeme ďalej v texte len „novela zákona o správnych poplatkoch“).

SÚHRN NAJDÔLEŽITEJŠÍCH ZMIEN

Novela zakotvila v katastrálnom zákone mnohé významné zmeny, tou najvýznamnejšou je, že umožňuje **katastrálne konanie vykonať aj elektronicky** pri použití zaručeného elektronického podpisu a časovej pečiatky, v súvislosti s touto úpravou novela pre účastníkov konania zaviedla napríklad novú možnosť **podať oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností** (ďalej v texte len „vklad“) **v elektronickej podobe**. Novela zakotvila aj **nové procesné pravidlá** týkajúce sa povolenia vkladu do katastra nehnuteľností (ďalej v texte len „kataster“), predovšetkým **novú 20-dňovú lehotu** spolu s novým spôsobom **posudzovania zmlúv o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, ktoré boli **vyhotovené notárom** vo forme notárskej zápisnice, alebo ktoré boli **autorizované advokátom**, pričom v prípade rozhodovania o vklade na základe takejto zmluvy správa katastra posudzuje túto zmluvu už len z pohľadu,

Novela katastrálneho
zákona

či je v súlade s katastrálnym operátom a či sú splnené procesné podmienky na povolenie vkladu. **Katastrálny operát** sa po novom vedie v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe, pričom katastrálnym operátom treba rozumieť súbor dokumentačných materiálov obsahujúcich údaje katastra nehnuteľností z jedného katastrálneho územia. **Okruh osôb**, pre ktoré je prístupná zbierka listín, **novela rozšírila** o právnych predchodcov aktuálnych vlastníkov nehnuteľnosti, teda o jej predchádzajúcich vlastníkov. Novela po novom upravila **náležitosti návrhu na vklad** a jeho prílohy, svojou úpravou sa však dotkla aj **pôsobnosti katastrálnej inšpekcie**, ďalej konania **o zmene hranice katastrálneho územia** i konania **o námietkach** a tiež vyhlásenia platnosti obnoveného katastrálneho operátu.

VKLAD, ZÁZNAM A POZNÁMKA

Zápis práv k nehnuteľnostiam

Katastrálny zákon po novele naďalej ustanovuje, že práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej v texte len „vklad“), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej v texte len „záznam“) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej v texte len „poznámka“), pričom **zápisom práv k nehnuteľnostiam sa rozumie** vklad, záznam a poznámka a tieto zápisy práv k nehnuteľnostiam majú právotvorné, evidenčné alebo predbežné účinky podľa tohto zákona. **Vklad** je úkon správy katastra, pričom vkladom **vzniká, mení sa alebo zaniká** právo k nehnuteľnostiam. **Záznam** je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré **ne majú vplyv** na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. **Poznámka** je úkon správy katastra, ktorý je určený na vyznačenie skutočností alebo pomeru vzťahujúceho sa na nehnuteľnosť alebo na osobu a ktorý **nemá vplyv** na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

LIST VLASTNÍCTVA

Nehnuteľnosti a práva k nehnuteľnostiam sa evidujú v súbore popisných informácií katastrálneho operátu na liste

vlastníctva. O vymedzení katastrálneho operátu, ktorý sa po novele vedie v papierovej alebo v elektronickej podobe, sme sa už zmienili. List vlastníctva je **verejná listina, ktorá preukazuje** vlastnícke a iné vecné práva k nehnuteľnostiam. Do listu vlastníctva sa zapisujú predovšetkým vybrané údaje o nehnuteľnostiach, údaje o vlastníkoch alebo iných oprávnených osobách, pričom údaje, ktoré obsahuje list vlastníctva vrátane častí, z ktorých sa skladá, zakotvila **novela v novom bode 2 ustanovenia § 8 ods. 1 písm. b) zákona**. Listy vlastníctva sa **po novele vydávajú len** ako verejné listiny použiteľné na právne úkony. O ďalších podrobnostiach sa ešte zmienime **pri úpravách týkajúcich sa poskytovania údajov z katastra nehnuteľností**.

MIESTNA PRÍSLUŠNOSŤ

V katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, v katastrálnom konaní **sa rozhoduje (1)** o zmenách hraníc katastrálnych území, **(2)** o prešetrovaní zmien údajov katastra, **(3)** o oprave chýb v katastrálnom operáte a **(4)** o obnove katastrálneho operátu. Na katastrálne konanie je **príslušná správa katastra**, v ktorej územnom obvode sa nachádza nehnuteľnosť. Ustanovenie **§ 22 ods. 3** zákona po novele určuje, že ak sa zápis práv k nehnuteľnostiam **vkladom** týka nehnuteľností nachádzajúcich sa vo viacerých územných obvodoch správ katastra, teda je **daná miestna príslušnosť viacerých správ katastra**, je príslušná konať **o celom návrhu** ktorákoľvek z príslušných správ katastra, pričom tá správa katastra, ktorá o návrhu koná, bezodkladne **upovedomí o začatí konania** dotknutú správu katastra. Správa katastra, ktorá o povolení vkladu rozhodla, **zašle dotknutej správe katastra** jedno vyhotovenie zmluvy s vyznačením rozhodnutia o povolení vkladu. V tomto prípade je potrebné, aby účastník konania zaslal súčasne **s návrhom na vklad zmluvu v počte**, ktorý zodpovedá počtu dotknutých správ katastra **a okrem toho ešte dve vyhotovenia zmluvy** pre konajúcu správu katastra. V súvislosti s miestnou príslušnosťou viacerých správ katastra **novela rozšírila § 31b zákona o nové písmeno g)** zakotvujúce

Poskytovanie údajov z katastra po novom

Miestna príslušnosť viacerých správ katastra

nový dôvod zastavenia konania v prípade, ak vo veci koná iná príslušná správa katastra.

KATASTRÁLNE KONANIE PO NOVELE

Náležitosti elektronických podaní

Medzi najvýznamnejšie zmeny zakotvené novelou katastrálneho zákona patrí **elektronizácia katastrálneho konania**. Podľa § 22 ods. 4 zákona je po novele katastrálne konanie možné vykonať aj elektronicky, pričom z novelou upraveného znenia § 23 zákona vyplýva, že **náležitosti elektronického podania** sú rovnaké ako pri písomnom podaní. Pri elektronickom podaní sa podáva **jeden rovnopis návrhu a jeden rovnopis príloh**. Ak sa v písomnom podaní vyžaduje osvedčený podpis, v elektronickom podaní mu zodpovedá zaručený elektronický podpis. Pri elektronickom podaní musia byť všetky prílohy podané v elektronickej podobe a opatrené zaručeným elektronickým podpisom a časovou pečiatkou.

SPRÁVNE POPLATKY

Zníženie správnych poplatkov

Z novely zákona o správnych poplatkoch je zrejmé, že **jednou z výhod elektronického podania** je v prípade návrhu na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností **polovičná sadzba správneho poplatku**. Za návrh na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti je ustanovený správny poplatok **v sume 66 eur (1 988 Sk)**, v prípade **elektronického podania** je správny poplatok **vo výške 33 eur (994 Sk)**. Pri elektronicky podanom návrhu na vklad sa teda **správny poplatok zníži zo sumy 66 eur (1 988 Sk) na 33 eur (994 Sk) a pri zrýchlenom konaní o návrhu na vklad v lehote do 15 dní, o ktorom sa ešte zmienime, sa správny poplatok vo výške 265,50 eura (7 998,50 Sk) zníži na sumu 130 eur (3 916,40 Sk)**.

V prípade, ak podaniu návrhu na vklad do katastra nehnuteľností **bude predchádzať** podanie oznámenia o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva, ktoré bude elektronicky podané príslušnej správe katastra, novela zákona o správnych poplatkoch

umožňuje **d ďalšie zníženie správneho poplatku**, o ktorom sa zmienime pri oznámení o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva.

V prípade návrhu na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti so žiadosťou o **urýchlené rozhodnutie do 15 dní** je správny poplatok stanovený vo výške **265,50 eur (7 998,50 Sk)**. Novela zákona o správnych poplatkoch obsahuje aj ustanovenie, ktoré zakotvuje správny poplatok vo výške **130 eur (3 916,40 Sk) v prípade elektronického podania**, z novely zákona o správnych poplatkoch však **nie je zrejmé**, či ide o správny poplatok pri každom elektronickom podaní, no ten by bol v rozpore s už spomínaným ustanovením novely zákona o správnych poplatkoch, ktoré pri elektronickom podaní zaviedlo poplatok v sume **33 eur (994 Sk)**, **najpravdepodobnejšou možnosťou preto je**, že novela zákona o správnych poplatkoch v danom prípade ustanovuje správny poplatok v prípade elektronického podania **so žiadosťou o urýchlené rozhodnutie**.

OZNÁMENIE O ZAMÝŠĽANOM NÁVRHU NA VKLAD

Z § 30 ods. 3 zákona po novele vyplýva, že pred podaním návrhu na vklad práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností môžu účastníci konania alebo iná oprávnená osoba z práva k nehnuteľnosti (ďalej v texte len „oprávnená osoba“) elektronicky podať **oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva**, ktoré je zverejnené na internetovej stránke **Úradu geodézie, kartografie a katastra SR**, pričom odkaz na potrebný elektronický formulár sa nachádza **v ľavej lište menu** a je pre Vás k dispozícii na linku: <https://www.katasterportal.sk/kapor/>.

Oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva (ďalej v texte len „oznámenie“) je potrebné elektronicky odoslať **na príslušnú správu katastra**. V prípade, ak **v lehote do 90 dní** odo dňa doručenia oznámenia účastník konania **nepodá** návrh na vklad, správa katastra oznámenie **vymaže** z evidencie. V prípade, že v uvedenej lehote, teda v lehote do

Elektronický
formulár

Lehota pre následné
podanie

90 dní odo dňa doručenia oznámenia príslušnej správe katastra, účastník konania návrh na už avizovaný vklad **podá, správny poplatok za návrh** na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti do katastra **sa zníži o 15 eur** (452 Sk). Po odoslaní oznámenia (elektronického formuláru) má teda účastník konania 90 dní na to, aby podal elektronicky oznámený návrh na vklad už v papierovej podobe na príslušnú správu katastra, na základe čoho môže byť zvýhodnený výškou správneho poplatku, pretože na základe popísaného postupu bude mať **poplatkovú povinnosť vo výške 51 eur** (1 536 Sk) **namiesto 66 eur** (1 988 Sk). Súčasne spolu s riadnym návrhom na vklad je však **potrebné priniest aj vytlačenú verziu elektronického oznámenia** o zamýšľanom návrhu na vklad.

Pri kombinácii elektronického oznámenia o zamýšľanom návrhu za vklad a elektronicky podaného návrhu na začatie konania o povolení vkladu práva k nehnuteľnosti **sa správny poplatok zníži z pôvodnej výšky 66 eur** (1 988 Sk) **na sumu 18 eur** (542 Sk).

Zmysel a fakultatívnosť oznámenia

Podanie oznámenia o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva je v zmysle novely **len dobrovoľné**, je koncipované ako fakultatívna možnosť, a teda **nie je obligatórnou súčasťou procesu povolenia vkladu**. Pri jeho spracúvaní má takto každý možnosť skontrolovať údaje vo formulári podľa aktuálneho stavu katastrálneho operátu, doplniť chýbajúce údaje, či upraviť nepresnosti. **Pôvod novinky** v podobe oznámenia o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva možno z istej časti hľadať **v inštitúte poznámky prednosti**, ktorú v minulosti poznal aj pozemkovknížný poriadok, **jej význam bol však závažnejší**, nakoľko poznámka prednosti zabezpečovala poradie vkladu, čomu zodpovedala aj jej špecifická úprava, ktorú v súčasnosti naďalej zakotvuje napríklad rakúske právo.

Oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva je však na rozdiel od spomínanej poznámky prednosti **len administratívnym zjednodušením**, malo by sa podá-

vať až po podpise zmluvy o prevode nehnuteľnosti, aj keď **túto skutočnosť novela neupravuje**. Oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad v elektronickej podobe tlačiva **nemá charakter obmedzujúcej poznámky**, a teda **nebráni realizácii** iného než avizovanému úkonu.

Elektronické oznámenie o zamýšľanom návrhu na vklad **si nemožno zamieňať ani s elektronickým podaním návrhu na vklad**, tento možno s právnou relevanciou podať elektronicky len **s využitím zaručeného elektronického podpisu a časovej pečiatky**, ktoré pri oznámení o zamýšľanom návrhu na vklad nie sú potrebné. Návrh na vklad možno v elektronickej podobe podať **cez Ústredný portál verejnej správy** prostredníctvom elektronickej služby **Všeobecné podanie**, ktorá je pre Vás **k dispozícii na linku: <http://portal.gov.sk/Portal/sk/Default.aspx?CatID=114>**. Ústredný portál verejnej správy plní pre kataster nehnuteľností funkciu elektronickej podateľne.

OZNÁMENIE O ZAMÝŠĽANOM ZÁPISE ZÁZNAMOM

Nové ustanovenie **§ 35 ods. 3** zákona umožňuje po novom zaslať oznámenie v elektronickej podobe tlačiva **aj v prípade zápisu záznamom**, a to pred doručením príslušnej verejnej alebo inej listiny na zápis záznamom. Oznámenie o zamýšľanom zápise záznamom sa zasiela elektronicky **na príslušnú správu katastra** prostredníctvom elektronickej podoby tlačiva zverejneného na internetovej stránke **Úradu geodézie, kartografie a katastra SR**. Oznámenia o zamýšľanom zápise záznamom sa týka aj **§ 37** zákona, ktorý **po novele správe katastra ukladá povinnosť** oznámiť tým osobám, ktorých právo k nehnuteľnosti bolo zápisom dotknuté, že vykonala zápis do katastra záznamom, a to **v lehote do 15 dní** odo dňa zápisu práva do katastra.

NÁLEŽITOSTI NÁVRHU NA VKLAD

Podľa **§ 30 ods. 4** zákona po novele platí, že návrh na vklad **sa podáva písomne a obsahuje (1)** ak ide o účastníka konania fyzickú osobu meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu, a ak ide

Elektronické podanie návrhu na vklad

Návrh na vklad po novele

o účastníka konania právnickú osobu obchodné meno, názov a sídlo, (2) označenie správy katastra, ktorej je návrh adresovaný, (3) označenie právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti, pričom ak sú predmetom návrhu na vklad právne vzťahy z viacerých právnych úkonov, označia sa všetky právne úkony. Ustanovenie § 30 ods. 6 zákona po novele ustanovuje, že správa katastra na návrhu na vklad vyznačí dátum, hodinu a minútu doručenia návrhu na vklad.

Návrh na vklad pred novelou

Z obsahových náležitostí návrhu na vklad boli teda **novelou vypustené** náležitosti zakotvené **do účinnosti novely v § 30 ods. 3 písm. d) a e)** zákona, ktorými boli číslo listu vlastníctva a názov katastrálneho územia, ak je právo k nehnuteľnosti, ktoré má byť vkladom dotknuté, zapísané v katastri, a ďalšou náležitosťou bolo určenie dňa, ku ktorému majú vzniknúť právne účinky vkladu pri prevode majetku štátu na inú osobu podľa osobitného predpisu.

Prílohy k návrhu na vklad

Na základe § 30 ods. 5 katastrálneho zákona je **prílohou** k návrhu na vklad **zmluva**, na ktorej základe má byť zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra, a to **v dvoch vyhotoveniach**, teda v menšom počte ako podľa doterajšej právnej úpravy.

Novela upravila **aj ďalšie prílohy k návrhu na vklad**, tieto boli v minulosti v zákone upravené len príkladmo, novela ich **po novom vymedzuje taxatívne**, pričom ďalšími prílohami návrhu na vklad **po novom sú (1) verejná listina alebo iná listina, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, ak toto právo k nehnuteľnosti nie je vpísané na liste vlastníctva, (2) identifikácia parciel, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je vpísané na liste vlastníctva, (3) geometrický plán, ak sa pozemok rozdeľuje alebo zlučuje alebo pri zriadení vecného bremena k pozemku, (4) dohoda o splnomocnení, ak je účastník konania zastúpený splnomocnencom, pričom podpis splnomocniteľa musí byť osvedčený, ak sa osvedčenie podpisu vyžaduje podľa § 42 ods. 3 zákona, teda ak zákon vyžaduje osvedčenie podpisu aj na zmluve, (5) oznámenie**

o zamýšľanom návrhu na vklad, o ktorom sme sa už zmienili v predchádzajúcom texte, **v papierovej podobe**.

Po novele už teda katastrálny zákon medzi prílohami k návrhu na vklad **nevyžaduje predložiť (1) ocenenie nehnuteľností, (2) výpis z obchodného registra alebo z iného registra, ak je účastníkom konania právnická osoba ani (3) potvrdenie o zaplatení odvodu, ak nadobúdateľ má povinnosť zaplatiť odvod podľa § 22 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ktoré boli ako prílohy do účinnosti novely zakotvené v § 30 ods. 4 písm. e), f) a h) zákona.**

POSUDZOVANIE ZMLÚV SPRÁVOU KATASTRA

Novela **upravila znenie § 31 ods. 1** zákona, na základe ktorého má správa katastra **naďalej povinnosť preskúmať zmluvu z hľadísk, ktoré bola povinná preskúmať aj doteraz, teda z hľadiska, či (1) je úkon urobený v predpisanej forme, (2) je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, (3) sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, (4) zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, a po novele tiež z hľadiska, či (5) obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, a po novom aj z hľadiska, či (6) zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom.** Pri rozhodovaní o vklade má správa katastra **naďalej povinnosť prihliadať aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.**

V ustanovení § 31 ods. 2 zákona novela zaviedla ďalšiu podstatnú zmenu **týkajúcu sa zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá bola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice alebo ak bola autorizovaná advokátom, túto správa katastra posudzuje iba z pohľadu, či je súladná s katastrálnym operátom a či sú splnené procesné podmienky na povolenie vkladu.**

ROZHODNUTIE O VKLADE

V prípade, **ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí,**

Doterajšie prílohy k návrhu na vklad

Zmluvy vo forme notárskej zápisnice alebo autorizované advokátom

Doterajšie lehoty	<p>inak návrh zamietne, pričom podľa § 32 zákona naďalej platí, že správa katastra rozhodne o návrhu na vklad v lehote do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad, pričom na základe žiadosti o urýchlené konanie o návrhu na vklad a po zaplatení správneho poplatku môže správa katastra rozhodnúť do 15 dní odo dňa doručenia návrhu na vklad a v prípade, ak v tejto lehote nerozhodne, rozhodne v už spomínanej lehote do 30 dní.</p>	<p>o povolení vkladu správa katastra zašle účastníkom konania do 15 dní odo dňa rozhodnutia.</p>
Nová lehota	<p>Uvedené doterajšie lehoty novela doplnila o novú lehotu, táto je po novele zakotvená v ustanovení § 32 ods. 2 zákona, ktoré určuje, že ak zmluva o prevode nehnuteľnosti bola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice alebo bola autorizovaná advokátom, nie je v rozpore s katastrálnym operátom a sú splnené procesné podmienky na povolenie vkladu, správa katastra rozhodne o návrhu na povolenie vkladu do 20 dní, samozrejme s výnimkou prípadu, ak účastník nepožiadala o urýchlené rozhodnutie v lehote do 15 dní.</p> <p>V prípade zmlúv o prevode nehnuteľnosti vyhotovených vo forme notárskej zápisnice alebo autorizovaných advokátom sa nebudú vyžadovať osvedčené podpisy účastníkov zmluvy ani ich prípadných zástupcov, nakoľko notári a advokáti majú povinnosť dostatočne zistiť totožnosť všetkých účastníkov zmluvy.</p>	<p>V ustanovení § 31 zákona novela upraviła náležitosti rozhodnutia o povolení vkladu, pre správu katastra zakotvila lehotu na odoslanie rovnopisu rozhodnutia o povolení vkladu všetkým účastníkom konania, aby mali vlastníci možnosť splniť si ich ohlasovaciu povinnosť, ktorá im vyplýva zo zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, ktorý im ukladá povinnosť nahlásiť v lehote do 30 dní správcovi dane skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľnosti. Rozhodnutie o povolení vkladu po novom nemožno napadnúť žiadnym opravným prostriedkom.</p> <p>Rozhodnutie o zamietnutí vkladu správa katastra doručí všetkým účastníkom konania. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie, pričom odvolanie sa podáva na správu katastra, ktorá rozhodnutie vydala, v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia. V prípade, ak správa katastra podanému odvolaniu nevyhoví v celom rozsahu, o odvolaní rozhodne súd.</p>
Rozhodnutie o povolení vkladu	<p>Rozhodnutie, ktorým sa vklad povoľuje, obsahuje (1) označenie správy katastra, ktorá o vklade rozhodla, (2) číslo vkladu, (3) označenie účastníkov konania, (4) označenie právneho úkonu a nehnuteľností, ktorých sa právny úkon týka, (5) deň, keď správa katastra o vklade rozhodla, (6) deň, keď nastali právne účinky vkladu, (7) meno, priezvisko a podpis osoby, ktorá vklad povolila a (8) odtlačok okrúhlej pečiatky správy katastra.</p> <p>Rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom vydania rozhodnutia. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje, nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania. Rovnopis rozhodnutia</p>	<p>SPÔSOBILOSŤ LISTÍN NA ZÁPIS DO KATASTRA</p> <p>Novela sa dotkla aj § 42 zákona upravujúceho spôsobilosť zmlúv, verejných listín a iných listín na zápis do katastra. Na zápis práva k nehnuteľnosti do katastra je podľa § 42 ods. 1 a 2 zákona spôsobilá v štátnom jazyku, českom jazyku alebo v úradne osvedčenom preklade písomne vyhotovená zmluva, verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní a počítaní a bez iných zrejmych nesprávností, táto musí okrem iného obsahovať označenie nehnuteľnosti podľa (1) katastrálneho územia, (2) pozemku podľa parcelného čísla evidovaného v súbore popisných informácií, (3) druhu pozemku, (4) súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je stavba postavená, (5) čísla bytu alebo nebytového priestoru, (6) čísla poschodia, čísla</p>
		<p>Rozhodnutie o zamietnutí vkladu</p> <p>Špecifikácia nehnuteľnosti po novele</p>

vchodu a (7) spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je dom postavený, pričom ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, tak sa uvádza i podiel vyjadrený zlomkom k celku. Po novele sa teda pri vyššie spomínanej špecifikácii nehnuteľnosti **už nevyžaduje uvádzať výmery** a v prípade zápisu spoluvlastníckych podielov menších než celok **i výmeru pripadajúcu na spoluvlastnícky podiel.**

Opravy formálnych chýb v listinách

Na základe **§ 42 ods. 5 a 6** zákona **po novom platí**, že ak zmluva obsahuje chyby v písaní alebo počítaní alebo iné zrejme nesprávne po podaní návrhu na vklad, vykoná sa jej **oprava doložkou pod skončeným textom, ak s tým účastníci súhlasia.** V doložke sa uvedie nesprávnosť, správne znenie s vyznačením dátumu vykonania opravy, podpisy účastníkov zmluvy, ako aj podpis konajúceho zamestnanca a odtlačok okrúhlej pečiatky. V prípade, ak verejná listina alebo iná listina obsahuje chyby v písaní alebo počítaní alebo iné zrejme nesprávne, alebo ak neobsahuje náležitosti podľa § 42 ods. 1 až 3 zákona, správa katastra ju vráti vyhotoviteľovi alebo tomu, kto podal návrh na **záznam**, a určí lehotu na vykonanie opravy.

POSKYTOVANIE ÚDAJOV KATASTRA

List vlastníctva po novele

Pred novelou ustanovenie § 69 zákona **umožňovalo** poskytovanie údajov katastra **v dvojakej forme, a to (1) formou verejných listín alebo (2) formou neverejných listín.**

Ustanovenie **§ 69 po novele** upravuje vydávanie výpisov alebo kópií zo súboru geodetických informácií alebo zo súboru popisných informácií **len formou verejnej listiny.**

Z novely zákona o správnych poplatkoch vyplýva, že napríklad za vydanie výpisu z katastra nehnuteľností či kópie z katastrálnej mapy sa uhrádza **správny poplatok vo výške 8 eur (241 Sk).**

Výpisy alebo kópie z listov vlastníctva, na ktorých je vyznačená plomba o zme-

ne práva k nehnuteľnosti ako aj výpisy z listu vlastníctva na informatívne účely, **sa po novom nebudú vydávať vôbec,** teda ani vlastníkovi dotknutej nehnuteľnosti či inej oprávnenej osobe. Každá fyzická osoba alebo právnická osoba môže požiadať o informáciu z katastra nehnuteľností z celého územia Slovenska, teda o vyhotovenie výpisu alebo kópie môže požiadať **každý od ktorejkoľvek** správy katastra, pričom **tieto údaje majú len informatívny charakter.** Informatívny charakter majú aj údaje katastra poskytnuté prostredníctvom internetovej siete.

Novela umožnila **vedenie katastrálneho operátu v elektronickej podobe** a v tejto súvislosti zaviedla možnosť **elektronického poskytovania stanovených údajov,** pokiaľ správa katastra bude mať požadované údaje v elektronickej forme.

KATASTRÁLNA INŠPEKCIA

V ustanoveniach **§ 13 ods. 2 a § 14** zákona je **po novele zakotvená** pôsobnosť katastrálnej inšpekcie, ktorej úlohou je **zabezpečiť štátny dozor a kontrolu štátu nad úrovňou spracovania katastra nehnuteľností.** Katastrálnu inšpekciu, ktorá je súčasťou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, vykonávajú **katastrálni inšpektori,** ktorým novela vymedzuje práva a povinnosti pri výkone inšpekcie. Katastrálna inšpekcia vykonáva **kontrolu na miestnych orgánoch štátnej správy** na úseku katastra ako aj **u fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú geodetické a kartografické činnosti,** ktoré sa preberajú do katastra nehnuteľností.

Pôsobnosť katastrálnej inšpekcie

ZMENA HRANICE KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA

Zmena hranice katastrálneho územia bola **doteraz upravená len vo vykonávanom predpise.** Konanie o zmene hranice katastrálneho územia je však **druhom katastrálneho konania,** na ktoré sa **nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní** (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „správny poriadok“). Novela začlenila úpravu konania o zmene hranice katastrálneho územia priamo

Úprava priamo v zákone

do katastrálneho zákona, v ktorom je jeho úprava po novom zakotvená v § 58 zákona.

OBNOVENÝ KATASTRÁLNY OPERÁT

Ustanovenie § 63 zákona upravuje konanie o námietkach a v § 64 zákona je upravené vyhlásenie platnosti obnoveného katastrálneho operátu, ktoré predstavujú záverečné etapy obnovy katastrálneho operátu novým mapovaním. Tieto činnosti vykonáva správa katastra v katastrálnom konaní, na ktoré sa vzťahuje správny poriadok s osobitnou úpravou postupu pri podávaní námietok. Platnosť katastrálneho operátu novým mapovaním sa vyhlasuje aj v Spravodajcovi Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

ZBIERKA LISTÍN

Rozšírenie okruhu osôb

Do zbierky listín sa v súlade s § 8 ods. 1 písm. c) zákona ukladajú zmluvy, verejné listiny a iné listiny, na základe ktorých bolo právo zapísané do katastra nehnuteľností. Z § 68 ods. 5 zákona vyplýva, že verejnosť predmetnej zbierky listín je obmedzená a umožňuje sa len zákonom ustanovenému okruhu osôb. Okrem aktuálneho vlastníka nehnuteľnosti má po novom toto právo aj každý predchádzajúci vlastník konkrétnej nehnuteľnosti. Zákom usta-

novený okruh osôb, ktoré môžu nahliadať do zbierky listín, novela rozšírila o právnych predchodcov aktuálnych vlastníkov nehnuteľnosti.

INTERTEMPORÁLNE USTANOVENIE

V znení prechodného ustanovenia k úpravám účinným odo dňa 1. septembra 2009, ktoré je novelou zakotvené v § 79i zákona, je zrejme nesporné, po odstránení ktorej by z citovaného ustanovenia malo správne vyplývať, že na konanie o návrhu na vklad na základe zmluvy o prevode nehnuteľností uzavretej do dňa 31. augusta 2009, teda pred nadobudnutím účinnosti novely, sa vzťahujú ustanovenia zákona v znení účinnom do dňa 31. augusta 2009, teda v znení účinnom do novely.

VYKONÁVACÍ PREDPIS

Na základe splnomocňovacieho ustanovenia zakotveného novelou v § 80 ods. 1 písm. i) zákona vydal Úrad geodézie, kartografie a katastra SR vyhlášku č. 461/2009 Z. z., prostredníctvom ktorej určil s účinnosťou odo dňa 1. decembra 2009 okrem iného aj podrobnosti o vedení, postupe, spôsobe a uskutočňovaní elektronickej formy katastra nehnuteľností a povinností z nich vyplývajúcich.

Vyhláška ÚGKaK SR

ĎALŠIE ZMENY TÝKAJÚCE SA MINIMÁLNEJ MZDY

Novela zákona o sociálnom poistení

Dňa 1. januára 2010 nadobudnú účinnosť niektoré ustanovenia zákona č. 108/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len „novela zákona o sociálnom poistení“) s výnimkou tých ustanovení, ktoré nadobudli účinnosť už odo dňa 1. apríla 2009.

Novela zákona o sociálnom poistení vykonala aj sprievodné novelizácie ďalších zákonov, a to prostrední-

ctvom článku II novelizáciu zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov a článkom III novelizáciu zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon o zdravotnom poistení“).

MINIMÁLNA MZDA AKO REFERENČNÁ VELIČINA

V dôsledku vyššie spomínanej novely zákona o sociálnom poistení a novelizovaním zákona o zdravotnom poistení

Novela zákona
o zdravotnom
poistení

Vymeriavací základ

dôjde s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 k odpojeniu minimálnej mzdy ako referenčnej veličiny a od uvedeného dátumu sa už od minimálnej mzdy nebude odvodzovať vymeriavací základ pre výpočet minimálnych odvodov poistného na sociálne a zdravotné poistenie.

Odvody na sociálne poistenie

V zákone o sociálnom poistení budú ekonomické ukazovatele vychádzajúce z inštitútu minimálnej mzdy odo dňa 1. januára 2010 odpojené od minimálnej mzdy, pričom tieto budú napojené na pomernú časť jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorá v súčasnosti v zásade kopíruje výšku minimálnej mzdy a touto pomerou časťou bude 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné. Na základe novely zákona o sociálnom poistení sa súčasne predĺžila účinnosť doterajšej právnej úpravy zakotvenej v zákone o sociálnom poistení na nemocenské dávky a dávku v nezamestnanosti, na ktoré nárok vznikne do dňa 31. decembra 2009 a na určenie sumy poistného za mesiac december 2009, ktoré je splatné v januári 2010.

Odvody na zdravotné poistenie

V zákone o zdravotnom poistení je minimálna mzda ako referenčná veličina základom pre výpočet minimálneho vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie, a to u samostatne zárobkovo činných osôb a platiteľov podľa § 11 ods. 2 zákona o zdravotnom poistení (ďalej v texte len „samoplatiteľa“). Odo dňa účinnosti vyššie spomínanej novelizácie zákona o zdravotnom poistení, teda odo dňa 1. januára 2010 bude základom pre určenie minimálneho vymeriavacieho základu u samostatne zárobkovo činných osôb a samoplatiteľov 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu.

S právnou úpravou obsiahnutou v zákone č. 108/2009 Z. z. vrátane sprievodných novelizácií, ktoré ňou boli vykonané, Vás v súvislosti so znížením

odvodov pre živnostníkov už podrobne zoznámilo marcové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

NOVELA ZÁKONA O MINIMÁLNEJ MZDE

Dňa 1. januára 2009 nadobudla účinnosť novela zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení zákona č. 354/2008 Z. z. (ďalej v texte len „zákon o minimálnej mzde“) vykonaná článkom II zákona č. 460/2008 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú zákony v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súvislosti so zavedením meny euro v SR (predmetnú časť citovaného zákona označujeme ďalej v texte len „novela zákona o minimálnej mzde“ alebo len „novela“).

V ustanoveniach § 2 ods. 3 až 5 zákona o minimálnej mzde novela slovenského menu nahradila novou menou euro a súčasne určila spôsob zaokrúhľovania (1) sumy mesačnej minimálnej mzdy v eurách, (2) sumy hodinovej minimálnej mzdy v eurách a (3) sumy minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom predstavujúcej 1/174 zo sumy mesačnej minimálnej mzdy.

Úprava zakotvená novelou v § 3 ods. 2 zákona o minimálnej mzde sa týka výpočtu doplatku k minimálnej mzde.

V § 9 ods. 1 zákona o minimálnej mzde novela ustanovila zaokrúhľovanie sumy mesačnej minimálnej mzdy dohodnutou postupom podľa § 7 zákona o minimálnej mzde alebo sumy mesačnej minimálnej mzdy určenej postupom podľa § 8 zákona o minimálnej mzde.

Obsah a dôsledky zmien zakotvených vyššie spomínanou novelou zákona o minimálnej mzde Vám detailne prezentujeme v rámci výkladu týkajúceho sa zvýšenia jednotlivých súm minimálnej mzdy, ktoré bolo s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 zakotvené nariadením vlády SR č. 441/2009 Z. z., taktiež v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

Okrem zmien zakotvených novelou, o ktorej sme sa zmienili v predchádzajú

Rozsah a predmet novelizácie

Predchádzajúca novela zákona o minimálnej mzde

júcom texte, bol zákon o minimálnej mzde novelizovaný len raz. Predchádzajúca novelizácia zákona o minimálnej mzde bola s účinnosťou odo dňa 19. septembra 2008 vykonaná **zákonom č. 354/2008 Z. z.**, obsah ktorého Vám podrobne sprostredkovalo **minuloročné júlové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

MINIMÁLNA MZDA NA ROK 2011

Nariadenie vlády SR č. 441/2009 Z. z. (ďalej v texte len „nariadenie vlády SR“), ktorému sa v tomto vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO venujeme v súvislosti so zvýšením minimálnej mzdy na rok 2010, **zakotvuje** s účinnosťou odo dňa 1. januára 2010 **aj úpravu týkajúcu sa sumy minimálnej mzdy na rok 2011**.

Citované **nariadenie vlády SR** okrem nárastu minimálnej mzdy na rok 2010 o 4,1 % **ustanovilo, že ak sa suma mesačnej minimálnej mzdy na rok 2011 nedohodne** postupom podľa § 7 ods. 2 zákona o minimálnej mzde alebo podľa § 7 ods. 4 zákona o minimálnej mzde, teda v prípade ak sa suma mesačnej minimálnej mzdy na rok 2011 nedohodne **na úrovni sociálnych partnerov**, suma mesačnej minimálnej mzdy na rok 2011 určená vládou SR postupom podľa § 8 ods. 2 zákona o minimálnej mzde **sa zvýši o 4 % zo sumy mesačnej minimálnej mzdy ustanovenej na rok 2009**. Predmetná úprava je zakotvená priamo v nariadení vlády SR, a jej prostredníctvom tak vláda SR pôvodný návrh Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR predpokladajúci rast spomínanej mzdy podľa zákonného mechanizmu o 8,1 % **rozdělila na dve obdobia**, teda na rok 2010 a na rok 2011.

VLÁDA SR PRIPRAVUJE – SPÔSOB DEREGULÁCIE CIEN NÁJMOV BYTOV

Prihlasovacia povinnosť nájomcov

Uznesením vlády SR č. 357 zo dňa 28. mája 2008 bol **schválený návrh postupu riešenia** súvisiaceho s problematikou deregulácie cien nájmu bytov v súkromnom sektore. V tejto súvislosti vláda SR podmienila ďalšie uplatňovanie regulovaných cien nájmu bytu v súkromnom sektore okrem iného **povinnosťou nájomcov bytov prihlásiť sa** na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR **v lehote do dňa 31. decembra 2008**.

Opatrenia MF SR

Táto povinnosť bola zakotvená v Opatrení Ministerstva financií SR zo dňa 25. septembra 2008 **č. 02/R/2008**, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií SR zo dňa 23. apríla 2008 **č. 01/R/2008** o regulácii cien nájmu bytov (ďalej v texte len „novela opatrenia MF SR“ alebo len „novela“). Novela nadobudla **účinnosť odo dňa 1. októbra 2008** a jej obsah Vám podrobne predstavilo **minuloročné októ-**

brové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO.

O Opatrení Ministerstva financií SR zo dňa 23. apríla 2008 **č. 01/R/2008** o regulácii cien nájmu bytov (ďalej v texte len „opatrenie MF SR“ alebo len „opatrenie“), ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1. mája 2008, Vás podrobne informovalo **minuloročné marcové vydanie bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO**.

V minuloročnom októbrovom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO sme Vám dali do pozornosti, že po novele z § 4a ods. 1 opatrenia vyplýva, že **maximálna cena nájmu bytu** určená podľa § 1 opatrenia vrátane jej prípustného zvýšenia podľa § 3 opatrenia **sa po 31. decembri 2011 uplatní len vtedy, ak sú súčasne splnené viaceré podmienky, a to konkrétne, že (1) ide o byt, na ktorý sa vzťahuje regulácia cien nájmu bytov podľa § 1 opatrenia,**

Podmienky uplatňovania regulovaných cien nájmu

(2) prenajímateľom bytu podľa predchádzajúceho bodu (1) nie je štát, vyšší územný celok, obec alebo právnická osoba zriadená alebo založená štátom, vyšším územným celkom alebo obcou, (3) nájomca, spoloční nájomcovia alebo ostatné osoby žijúce v spoločnej domácnosti s nájomcom nie sú k 1. októbru 2008 výlučnými vlastníkami alebo spoluvlastníkmi porovnateľného bytu alebo nehnuteľnosti alebo jej časti určenej na trvalé bývanie v obci, v ktorej užívajú nájomný byt, alebo najviac do vzdialenosti 50 km od územnej hranice takejto obce, pričom spoluvlastníkmi takéhoto porovnateľného bytu alebo nehnuteľnosti alebo jej časti nie sú iné osoby ako nájomca, spoloční nájomcovia alebo ostatné osoby žijúce v spoločnej domácnosti s nájomcom, (4) prenajímateľ bytu sa nedohodol alebo nedohodne písomne s nájomcom bytu o cene nájmu bytu pred 1. januárom 2012 inak **a tiež podmienka, že (5) nájomca bytu, ktorý spĺňa podmienky podľa bodov (1) až (4) sa do dňa 31. decembra 2008 prihlási na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR, a to na tlačive** uverejnenom na internetovej stránke Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, **ktoré sme Vám** v citovanom vydaní bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO **taktiež dali do pozornosti.**

Údaje vyplývajúce z prihlasovania nájomcov

Súhrnná informácia vyplývajúca z údajov, ktoré pri predmetnom prihlasovaní sa v zmysle novely opatrenia MF SR poskytl nájomcovia bytov, **je pre Vás k dispozícii na tomto linku:** <http://www.build.gov.sk/mvrrsr/source/news/files/003903.pdf>.

Koncepcia deregulácie cien nájmu bytov

Na základe bodu B.4. vyššie spomínaného uznesenia vlády SR č. 357 zo dňa 28. mája 2008 **Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR** spracovalo a následne predložilo **na rokovanie vlády SR návrh koncepcie** spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájmu bytov, tento návrh bol **schválený uznesením vlády SR č. 640 zo dňa 16. septembra 2009.**

Schválená koncepcia spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dot-

knutých dereguláciou cien nájmu bytov (ďalej v texte len „koncepcia“) predstavuje hlavný východiskový dokument, ktorý **analyzuje súčasnú situáciu** a na tomto základe **uvádza možnosti usporiadania súčasných vzťahov** súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov, pri ktorých sa uplatňuje regulovaná cena nájmu. **Cieľom koncepcie** je navrhnúť spôsob riešenia týchto vzťahov s ambíciou **umožniť súkromným vlastníkom** za zákonom ustanovených podmienok jednostranne ukončiť nájomné vzťahy, **zabezpečiť nájomcom bytov** za vopred vyšpecifikovaných podmienok adekvátnu náhradu za užívané byty **a takto následne umožniť vlastníkom** nakladať s vlastnenou nehnuteľnosťou podľa svojich predstáv.

Koncepcia **uvádza šesť spôsobov usporiadania vzťahov** súkromných vlastníkov a nájomcov v bytoch v domoch týchto vlastníkov, **a to (1) riešenie** založené na finančnom odškodnení súkromných vlastníkov bytov v bytových domoch alebo ich častí z prostriedkov štátu jednorazovou sumou **rovnajúcou sa hodnote nehnuteľnosti určenej podľa** vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov, **(2) odškodnenie** všetkých nájomcov poskytnutím jednorazovej finančnej čiastky z prostriedkov štátu **rovnajúcej sa hodnote užívaného bytu stanovenej podľa** vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov, **(3) odškodnenie** všetkých nájomcov bytov v bytových domoch súkromných vlastníkov jednorazovou finančnou čiastkou, **vychádzajúcou z percentuálneho podielu hodnoty užívaného bytu stanovenej podľa** vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (alebo vychádzajúcou z obstarávacej ceny porovnateľného bytu z hľadiska veľkosti, veku a kvality so zohľadnením regionálnych disparít), **(4) riešenie** založené na finančnej **úhrade rozdielu medzi** voľne dohodovaným trhovým nájomným a regulovaným nájomným, ktorú by dostávali

Šesť spôsobov riešenia

mesačne formou príspevku na bývanie všetci nájomcovia bytu (alebo nájomcovia bytu vybraní podľa spracovaných merateľných sociálnych kritérií) od štátu, aby mohli uhrádzať voľne dohodnutú výšku nájomného vlastníkovi bytu, **(5) vzájomná výmena bytu** medzi nájomcom užívaného bytu, ktorému jeho príjmy nedovoľujú uhrádzať trhovému nájomnému a inou fyzickou osobou, ktorá je schopná a ochotná takéto nájomné uhrádzať, pretože je finančne dostatočne zabezpečená a uvedený byt napĺňa jej predstavy o bývaní **a (6) poskytovanie náhradných bytov obstaraných z prostriedkov štátu** pre tých nájomcov bytov v (prevažne) bytových domoch súkromných vlastníkov, ktorí to vzhľadom na svoj sociálny status potrebujú.

Koncepcia **hodnotí reálnosť a vhodnosť navrhovaných riešení**, ktorých uplatnenie je determinované predovšetkým Ústavou SR a platnými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na riešenie oblasti, nárokmi na finančné prostriedky štátu a očakávaným prínosom pre vlastníkov a nájomcov uvedených nájomných vzťahov, pričom tieto možnosti uplatnenia jednotlivých spôsobov riešení **hodnotí z pohľadu** nájomcov bytov, súkromných vlastníkov domov ako aj z pohľadu dosahov na štátny rozpočet.

Poskytovanie náhradných nájomných bytov

Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností koncepcia **za najvhodnejší považuje posledný spôsob riešenia**, teda poskytovanie náhradných bytov obstaraných z prostriedkov štátu pre tých nájomcov bytov v (prevažne) bytových domoch súkromných vlastníkov, ktorí to vzhľadom na svoj sociálny status potrebujú. Pri tomto spôsobe koncepcia konštatuje, že nároky na finančné prostriedky štátu na zabezpečenie náhradných bytov pre zákonom vymedzenú skupinu nájomcov sú v porovnaní s inými spôsobmi riešenia prijateľné, že tento spôsob riešenia nielen zohľadňuje rozdielny prístup k nájomcom vo väzbe na ich sociálny status, ale súčasne zabezpečí aj úplné odstránenie problému v priebehu niekoľkých rokov od účinnosti právnej úpravy, ktorá by mala byť spracovaná v budúcnosti a o ktorej sa ešte zmienime.

S prihliadnutím na spomínaný spôsob riešenia, ktorý koncepcia vyhodnotila ako najvhodnejší, je **v časti II. koncepcie** už vymedzený aj okruh nájomných bytov, na ktoré by sa navrhované (šieste) riešenie malo vzťahovať, teda pri ktorých sa navrhuje ukončenie nájomných vzťahov.

V predchádzajúcom texte sme sa už zmienili, že koncepcia ako najrealnejšie preferuje riešenie založené na poskytovaní náhradných nájomných bytov pre vymedzenú skupinu nájomcov, a z tohto dôvodu boli pre tento spôsob riešenia už spracované aj **hlavné zásady pre jeho uplatnenie**, tieto sú obsiahnuté **v časti III. koncepcie**.

Kompletné znenie koncepcie spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájmu bytov **je pre Vás k dispozícii na tomto linku**: <http://www.build.gov.sk/mvrrsr/source/news/files/003902.pdf>.

V súvislosti s už spomínaným riešením založeným na poskytnutí náhradných nájomných bytov obstaraných z finančných prostriedkov štátu pre vymedzenú skupinu nájomcov bude potrebné pripraviť viaceré právne úpravy, z tohto dôvodu **vláda SR** uznesením č. 640 zo dňa 16. septembra 2009 **v lehote do dňa 31. decembra 2010 uložila (1)** ministrom financií v spolupráci s ministrom výstavby a regionálneho rozvoja vypracovať a predložiť na rokovanie vlády **návrh zákonnej úpravy regulácie cien nájmu bytov** vo verejnom nájomnom sektore s cieľom stanovenia maximálnej ceny nájmu bytov vo verejnom nájomnom sektore, **(2)** ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny vypracovať a predložiť na rokovanie vlády **novú právnu úpravu príspevku na bývanie**, a to vyčlenením tohto príspevku z pomoci v hmotnej núdzi a určením jeho výšky tak, aby boli vytvorené podmienky pre udržateľnosť primeraného bývania, **(3)** ministrom výstavby a regionálneho rozvoja **v zákonnej podobe upraviť** rozsah, podmienky a spôsob financovania obstarania náhradných nájomných bytov a vymedziť ich charakteristiky v záujme pripraviť podmienky obstarania

Právna úprava regulácie cien nájmu bytov

náhradných nájomných bytov financovaných z verejných prostriedkov štátu a v spolupráci s podpredsedníčkou vlády a ministerkou spravodlivosti pripra-

vit' a predložit' na rokovanie vlády SR návrh zákona o ukončení niektorých nájomných vzťahov a o spôsobe ich usporiadania.

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O.BOX 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese simunkova@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Martinu Šimunkovú: simunkova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2009